PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

ISSN 1407-9321

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

• PIEKTDIENA, 2010. GADA 22. JANVĀRIS • Nr. 6 (7989) • Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA
25. — 31. janvāris

Līvānu novadam — 10 gadu jubileja
3. lappusē

Latvijas lauku žurnālisti — Eiropas Komisijā
4. lappusē

Prezentē unikālu izdevumu — «Latgales glezniecība»
9. lappusē

ABONĒJIET «NOVADNIEKU»
februārim un turpmākajiem 2010. gada mēnešiem datorizētajās «Latvijas Pasta» nodaļās līdz 25. janvārim.

Stipendiātu veikums ievērojams

● Nodarbinātības projektā iesaistītie cilvēki ik dienas rūpējas par pilsētu un lauku ciematu sakoptību. Foto: A.Šņepsts

— Lielākā daļa no stipendiātiem ir sevi apliecinājuši kā cilvēki, kas darba nebaidās un ir priecīgi izmantot šo Eiropas Sociālā fonda un Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) piedāvāto iespēju strādāt labiekārtošanas un citos vienkāršos darbos. Nopelnītie 100 lati mēnesī daudzās ģimenēs ir vienīgie ienākumi, lai nebūtu jādzīvo badā, — «Novadniekam» stāstīja Preiļu novada domes attīstības daļas konsultante, darba praktizēšanās vietu organizatore Ineta Liepniece.

Kopš pirmās dienas, kad Preiļu novadā tika uzsākts projekts «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai», Ineta Liepniece pārzina visas ar darba vietu ierīkošanu, darbā pieņemšanu un atbrīvošanu, ar samaksu un uzskaiti saistītās lietas. Projekts turpinās jau ceturto mēnesi. Daudzi, kas sākumā uz šo nodarbinātības pasākumu raudzījās skeptiski, tagad vērtē to atzinīgi.

Janvāra vidū Preiļu novadā projektā bija iesaistīti 110 bezdarbnieki.

Preiļu novadā stipendiātu darbu uz vietām organizē seši darbu vadītāji: Aivars Strods Saunas pagastā, Gunta Uzuleviča Aizkalnē, Bonifācijs Kļavinskis Pelēčos, Zenta Igolniece, Velta Kodore un Artis Utināns Preiļos. Divi no Preiļos esošajiem darbu vadītājiem pārrauga darbus uz ielām un teritorijās, viens pārzina stipendiātus, kas darbojas iestādēs. Veicot darbu vadītāju aptauju, secinājums ir tāds, ka vislielākais ieguvums ir tieši novada teritorijas vizuālā izskata uzlabošana, jo gan pilsētā, gan laukos tiek izcirsti krūmi, sakārtotas ietves, šķūrēts sniegs, ar kuru šoziem sētniekiem būtu bijis grūti tikt galā. Pašvaldībām tieši ceļamalas krūmu izciršanai līdzekļu bieži vien pietrūka. Dažviet ir arī materiālais ieguvums. Piemēram, Aizkalnē stipendiātu darbos norīkotie gatavo malku.

Atsaucība no bezdarbnieku puses esot liela, jo daudzām ģimenēm nav citu ienākumu. NVA Preiļu filiālē, tāpat kā citās filiālēs, izveidojusies rinda uz stipendiātu darbiem. Ja kāds nevēlas strādāt, pieļauj neattaisnotus kavējumus, viņš ar novada domes rīkojumu tiek no šiem darbiem atbrīvots. Ineta Liepniece stāstīja, ka par neattaisnotu kavējumu netiek uzskatīta slimība, ko apliecina ārsta izdota zīme. Šādos gadījumos arī samaksa par mēnesi attiecīgi ir mazāka. Taču, ja neattaisnoti kavētas trīs dienas, no stipendiātu darbiem nākas atvadīties, jo rindā uz strādāšanu jau gaida nākamais. Ineta Liepniece atzina, ka diemžēl šādi gadījumi bijuši. Kopumā pāris mēnešu laikā par neattaisnotiem kavējumiem atbrīvoti pieci cilvēki. Šie cilvēki uz laiku zaudē arī bezdarbnieka statusu. Tomēr ne jau visos gadījumos cilvēki vainojami par izvairīšanos strādāt. Ziema ir pārlieku auksta, ne visiem organisma vispārējais fiziskais stāvoklis vai gadu nasta ļauj strādāt āra apstākļos fizisku darbu.

Turpinājums 3. lappusē.

Pašvaldībām ir tiesības noteikt lielāku pedagogu darba algas likmi

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) atgādina, ka Ministru kabineta noteikumos «Pedagogu darba samaksas noteikumi» ir noteikta pedagoga zemākā darba algas likme, tāpēc, ja pašvaldībām ir līdzekļi, kurus bija plānots novirzīt kvalitātes piemaksām, kas 2010. un 2011. gadā nav atļauts, tos ar atbilstošu pašvaldības normatīvo dokumentu ir iespējams izmantot, nosakot pedagogiem nevis zemāko, bet lielāku darba algas likmi, starpību, kas rodas no pašvaldību noteiktās un MK noteikumos noteiktās zemākās likmes, sedzot no pašvaldību budžeta līdzekļiem, ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Komunikācijas nodaļa.

IZM jau iepriekš informējusi, ka 2010. gada 1. janvārī ir stājušies spēkā grozījumi Izglītības likumā, un pārejas noteikumu 25. punkts nosaka, ka 2010. un 2011. gadā valsts un pašvaldību dibināto izglītības iestāžu pedagogiem nemaksā prēmijas un naudas balvas, neveic viņu materiālo stimulēšanu. Analoga norma iekļauta arī Vispārējās izglītības likuma pārejas noteikumu 13. punktā.

Valsts budžeta finansējums 2010. gada janvāra pedagogu algām visām pašvaldībām IZM pārskaitījusi savlaicīgi — janvāra pirmajā nedēļā, turklāt visas pašvaldības arī informētas par finansējuma apjomu līdz 2010. gada 31. augustam, kas ļauj izglītības iestādēm plānot finansējuma sadalījumu un apmēru, kā arī par to informēt pedagogus.

2009. gada decembrī Saeima apstiprināja likumu «Par valsts budžetu 2010. gadam», saskaņā ar kuru valsts budžeta mērķdotācija pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām palielināta par 36%, salīdzinot ar 2009. gada septembri — decembri. Tas ļauj pilnveidot atalgojuma iespējas un pedagogiem atkal no valsts budžeta līdzekļiem apmaksāt papildus stundu vadīšanai veiktos pienākumus — gatavošanos nodarbībām, rakstu darbu labošanu, individuālo darbu ar skolēniem un klases audzināšanu.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem «Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību un privātajām izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai» katra pašvaldība piešķirto finansējumu sadala izglītības iestādēm pēc katras pašvaldības izstrādātās kārtības un kritērijiem.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeimas deputāti valdībai uzdeva aizņemties naudu

Premjera Valda Dombrovska pārstāvētajai partijai «Jaunais laiks» vakar, 21. janvārī, tomēr izdevās savākt nepieciešamo deputātu atbalstu un Saeima pieņēma lēmumu uzdot Ministru kabinetam aizņemties finanšu līdzekļus starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros. Par lēmumu nobalsoja 54 deputāti, pret balsoja lielākā daļa TP un PCTLV deputātu, kopā veidojot 22 balsis, bet trīs atturējās, no kuriem divi TP pārstāvji. «Saskaņas centra» deputāti balsojumā vispār nepiedalījās, tādējādi dodot premjera pusei iespaidīgu pārsvaru. Šis pilnvarojums bija nepieciešams, atsaucoties uz Satversmes tiesas spriedumu, kurā teikts, ka valdībai vajadzēja saņemt Saeimas atbalstu sarunām ar starptautiskajiem aizdevējiem. Lēmumā paredzēts: lai turpinātu saņemt starptautiskā aizņēmuma programmas līdzekļus ar mērķi mazināt finansiālās un ekonomiskās krīzes radītās sekas, Saeima uzdod Ministru kabinetam aizņemties finanšu līdzekļus no Starptautiskā Valūtas fonda un citiem starptautiskajiem aizdevējiem. Kopējā starptautiskā aizņēmuma programmas summa nedrīkst pārsniegt 7,5 miljardus eiro (5,26 miljardus latu). Lēmumā paredzēts, ka aizņēmums izmantojams valsts budžeta deficīta finansēšanai, finanšu sektora stabilitātes nodrošināšanai, valsts parāda refinansēšanai un valsts budžeta aizdevumiem.

Saeimas komisija atbalsta Kalniņa un Šķestera izdošanu sodīšanai par sievu nodarbināšanu

Saeimas Mandātu un iesniegumu komisija otrdien nolēma izdot administratīvai sodīšanai deputātus Imantu Kalniņu (TB/LNNK) un Staņislavu Šķesteru (ZZS), kuri par saviem palīgiem nodarbinājuši sievas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs lūdzis parlamentu izdod administratīvajai sodīšanai Kalniņu un Šķesteru par interešu konflikta novēršanas likuma pārkāpšanu — viņi veikuši ar amata pienākumu veikšanu saistītas darbības, kurās viņi paši vai viņu laulātās draudzenes bijušas personiski un mantiski ieinteresētas. Abas deputātu palīdzes – Agra un Daiga vairs nepilda šos pienākumus. Tiesa, Saeimā par deputāta palīdzi strādā arī Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) frakcijas vadītāja Augusta Brigmaņa sieva Elita, bet viņa ir palīdze nevis Brigmanim, bet viņa frakcijas biedram Vilnim Edvīnam Bresim.

Zatlers iesniedz likuma grozījumus 4. maija pārdēvēšanai

Valsts prezidents Valdis Zatlers iesniedzis Saeimā grozījumus likumā par valsts svētku dienām, rosinot pārdēvēt 4. maiju par Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu, informē Prezidenta preses dienests. Zatlers Saeimas priekšsēdētājam Gundaram Daudzem nosūtījis likumdošanas iniciatīvas vēstuli, kurā rosina grozīt likumu «Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām», aizstājot vārdus «Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena» ar vārdiem «**Neatkarības atjaunošanas diena**», nosakot, ka svētku diena 4. maijs ir Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena. Vēstulē prezidents norāda, ka brīvas, demokrātiskas un neatkarīgas Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atjaunošana de facto bija galvenais Neatkarības deklarācijas mērķis. Tādējādi būtisks ir ne vien pats Neatkarības deklarācijas pasludināšanas akts, bet gan tā tiesiskās sekas — Latvijas Republikas valstiskās neatkarības faktiskā atjaunošana. Šogad aprit 20 gadi kopš Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas. 1990. gada 4. maijā 134 no 201 Augstākās padomes deputātiem pieņēma deklarāciju «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu» un noteica valsts varas «de facto» atjaunošanai pārejas periodu, kas beidzās ar Latvijas Republikas 5. Saeimas sasaukšanu. Par to tika informēta toreizējās PSRS un citu pasaules valstu un tautu vadība. Pie Parlamenta ēkas šajā dienā pulcējās tūkstošiem cilvēku, kas sekoja līdzi balsojumam un skaļi skaitīja «par» balsis.

Dzīvē, neskaitot veselību un tikumību, nav nekā vērtīgāka par zināšanām. Tās ir visvieglāk un lētāk iegūstamas. Tik vien darba, kā sēdēt mierā, tik vien maksāts — kā ar laiku, kuru tikpat nenoturēt.

J.V.Gēte

Panākts automašīnu nodokļa atvieglojums zemnieku saimniecībām

Jaunais automašīnu nodoklis, ko paredz Ministru kabineta noteikumi «Kārtība, kādā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliek labumu, kas gūts, izmantojot darba devēja vieglo pasažieru automobili personīgām vajadzībām», nopietni bija satraucis iedzīvotājus, bet visvairāk zemnieku saimniecību īpašniekus.

Vēl decembrī notika MK padomes sēde, kurā piedalījās arī Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) pārstāvji. Kā «Novadnieku» informē LOSP sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Garkalne, viņu uzdevums bija aizstāvēt lauksaimnieku intereses, lai jaunais nodoklis neattiektos uz nozarē strādājošajiem. Pateicoties pamatotajiem argumentiem, tika panākts, ka noteikumi neattiecas uz zemnieku un zvejnieku saimniecībām. «Centīsimies panākt, lai nodoklis neattiektos arī uz jebkuras citas uzņēmējdarbības formas lauksaimniecības uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu. Mūsuprāt, arī veterinārārstiem ir jāpiemēro atbrīvojums no nodokļa,» teic LOSP pārstāve.

Kopš pagājušā gada decembra ir vērojama tendence uzņēmumos reģistrētās automašīnas pārreģistrēt uz fiziskām personām. Un tas nekādā gadījumā nepildīs valsts budžetu tādā apmērā, kā tas bija plānots. Arī lauksaimniecības produkciju ražojošajām saimniecībām, lai tās būtu SIA vai akciju sabiedrības, nav liekas naudas, ko maksāt valsts glābšanai, jo jānomaksā visi jau līdz šim uzliktie nodokļi.

Situāciju komentē LOSP valdes locekle Mairita Blūma: «Lauksaimniecības sektorā neko nevar vērtēt pēc uzņēmuma reģistrācijas formas, jo neatkarīgi no tās ražošanas process visām saimniecībām ir vienāds, arī saimniecisk darbība ir vienāda un nevar tikt izdalīta. Lauksaimniecība nav strikti terminēta nozare, kurā saimniekojot ir izdalīts konkrēts darba laiks, kā citos sektoros, tāpēc svarīgi ir panākt, lai šajos MK noteikumos tiktu iestrādāts, ka šie noteikumi neattiecas uz lauksaimniecības produkciju ražojošajiem uzņēmumiem.» LOSP valdes loceklis Edgars Treibergs piebilst, ka noteikumu atvieglojumi būtu jāattiecina arī uz ciltsdarba speciālistiem un pārraugiem, jo arī tiem ir nenormēts darba laiks un tie veic ar lauksaimniecisko ražošanu saistītas darbības.

Precizēta pašvaldību savstarpējo norēķinu kārtība par saņemtajiem pakalpojumiem

Ņemot vērā, ka pašvaldībām ir visai atšķirīga izpratne par to, kādi izdevumi iekļaujami vienotajā izmaksu tāmē, lai aprēķinātu izmaksas par vienu sociālā pakalpojuma saņēmēju, Labklājības ministrija (LM) precizējusi pašvaldību savstarpējo norēķinu kārtību par saņemtajiem pakalpojumiem, informē LM Komunikācijas nodaļas Ilona Jurševska.

To paredz 19. janvārī valdībā apstiprinātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos «Kārtība, kādā veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu vai sociālās aprūpes iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem».

Atbilstoši noteikumiem pašvaldībām turpmāk būs tiesisks pamats pieprasīt no sociālo pakalpojumu sniedzējiem vienotas izmaksu tāmes. Tas attiecīgi pašvaldībām atvieglos labākā pretendenta izvēli, kā arī samazinās risku nepamatoti iekļaut minētajā tāmē izdevumus, kas nav saistīti ar pakalpojuma nodrošināšanu.

Turpmāk, aprēķinot sociālās aprūpes iestādes izmaksas budžeta gadā par vienu personu, izdevumu tāmē būs jāiekļauj vairāki izdevumi, t.sk., atalgojums, darba devēja veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ar sociālā pakalpojuma nodrošināšanu saistītie komandējumu un dienesta braucienu izdevumi, samaksa par pakalpojumiem, sakaru pakalpojumi, izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem.

Tāpat tāmē jāiekļauj iestādes administratīvie izdevumi, remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi, ar sociālā pakalpojuma nodrošināšanu saistītie informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, īres un nomas maksa, u.c. izmaksas.

Valdība apstiprina izmaiņas arodslimību izmeklēšanā un uzskaitē

Lai precizētu pašreizējo arodslimību izmeklēšanas un uzskaites kārtību, Labklājības ministrija sagatavojusi grozījumus attiecīgajos noteikumos.

LM izstrādātie grozījumi noteikumos «Arodslimību izmeklēšanas un uzskaites kārtība»19. janvārī apstiprināti valdībā. Saskaņā ar noteikumiem Valsts darba inspekcijas(VDI) pārstāvim turpmāk nebūs jāpiedalās Arodslimību ārstu komisijā. Šobrīd VDI pārstāvis, ņemot vērā zināšanu trūkumu medicīnā, šajā darbā piedalās tikai kā novērotājs.

Noteikumi paredz vairākus gadījumus, kad netiks pieprasīts darba vietas higiēniskais raksturojums, t.sk., ja darba vieta, piemēram, bijušie kolhozi un sovhozi ir likvidēta, ja pēdējā darba vietā cilvēks ir strādājis mazāk par diviem gadiem (hronisku arodslimību gadījumos), ja iespējamo arodslimību izraisījis darbinieka profesijai un darba veidam tipisks darba vides faktors, ja arodslimību izraisījis nelaimes gadījums darbā, par kuru sagatavots attiecīgs akts.

Paredzēts, ka izņēmuma kārtā darba vietas higiēnisko raksturojumu varēs sagatavot tie Iekšlietu vai Aizsardzības ministriju darba aizsardzības speciālisti, kuri atbildīgi par darba vietu, kurai ir noteikta ierobežota pieejamība saistībā ar valsts noslēpuma objekta statusu. Šādas izmaiņas nepieciešamas, jo šajās struktūrās VDI inspektors nevar apsekot darba vietu.

Atbilstoši noteikumiem turpmāk VDI visu informāciju par pirmreizējo arodslimību saņems ar pirmreizējo paziņojumu.

Lappusi sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS
Redaktore Tamāra Elste
Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv
Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Stipendiātu veikums ievērojams

Sākums 1. lappusē.

Darbu vadītājiem gan izsniegti Ministru kabineta noteikumi par atpūtas brīžu ievērošanu lielā aukstumā un stiprā vējā, bet, ja cilvēks pirms tam nav tik daudz fiziski strādājis, viņam to grūti izturēt. Tāpēc ir gadījumi, kad cilvēki paši uzrakstījuši iesniegumus, kuros atsakās no turpmākas strādāšanas. Dažiem mainījušies ģimenes apstākļi, piemēram, smagi saslimis kāds tuvinieks, kuram vajadzīga pastāvīga kopšana, un stipendiāti darbu pārtraukuši.

Pirmie līgumi par darbu projekta ietvaros noslēgti pagājušā gada 21. septembrī. Toreiz darbu uzsāka 54 stipendiāti. Pamazām viņu skaits palielinājās līdz 110. Līgums par nodarbinātību darba iemaņu nezaudēšanai tiek noslēgts uz sešiem mēnešiem, tāpēc ar pirmajiem 19. martā darba attiecības beigsies. Martā tiks veidota jauna grupa, kā arī turpinās darbu tie, kas uzsāka strādāt oktobrī, novembrī, decembrī. Novembrī un decembrī tika izveidotas 30 papildus vietas. Kāda ieinteresētība no bezdarbnieku puses būs vasarā, pagaidām grūti prognozēt, atzina Ineta Liepniece, jo daudziem ir savi zemes gabaliņi, ko apstrādāt, viņi iekārtojas darbā zemnieku saimniecībās, palīdz radiem laukos. Tajā pašā laikā darbu vadītāji informējuši, ka jau pašlaik būtu vajadzīgs darba vietu skaitu palielināt Saunas, Pelēču un Aizkalnes pagastos. Janvārī arī NVA veikusi aptauju, vai nepieciešams vietu skaitu palielināt. Ineta Liepniece, vadoties pēc provizoriskiem datiem, pieteikusi vēl 20 stipendiātu vietas. NVA pašlaik veic arī pārbaudi Preiļu novadā attiecībā uz to, vai darba vietas izveidotas atbilstoši projekta noteikumiem. Pašvaldība nedrīkst atbrīvot darbiniekus, bet viņu pienākumu veikšanai izveidot darba vietas stipendiātiem. Šis ierobežojums attiecas uz sešu mēnešu ilgu periodu.

Projekts ļoti sarežģīts tieši dokumentācijas ziņā, kārtojamo papīru apjoms ir milzīgs, stāstīja Ineta Liepniece, un tajā iesaistīti ne tikai darbu vadītāji, bet arī vairāki domes darbinieki. Esmu realizējusi daudzus projektus, bet tādu apjomu dokumentācijas nebiju piedzīvojusi, viņa teica. Neskaidrību daudz, tomēr projekta vadītāji Rīgā uzklausot katru zvanītāju no vietām un rūpīgi konsultējot. Piemēram, dažādi negludumi radušies ar mazvērtīgā inventāra iepirkšanu. Kā vienmēr, izsludinot cenu aptauju, priekšroka tiek dota lētākajam piedāvājumam, bet tas nozīmē arī zemāku kvalitāti. Plastmasas lāpstas salūzt, jo nav paredzētas ledaina sniega tīrīšanai, arī darba cimdi ir neizturīgi. Cērtot un zāģējot krūmus, noplīst vienā dienā. Limits izsmelts, jaunu iegādei nav naudas. Arī plastmasas grābekļi kļuvuši nelietojami. Visas Latvijas bezdarbnieku nodrošināšana ar darba rīkiem kļuvusi par problēmu. Pašvaldības izlīdzas, kā var, izmanto savas rezerves. Šogad gan situācijai jāmainās, jo iepirkums notikšot centralizēti un pēc citiem kritērijiem. Praksē piedzīvoti arī tādi gadījumi, ka bezdarbniekiem nav silto apavu, ar ko iziet darbā aukstā laikā. Darbu vadītājiem nav viegli atrisināt visus šos jautājumus, bet lauku apstākļos — vēl parūpēties par cilvēku nogādāšanu uz darba vietām. Šim nolūkam gan projektā paredzēti līdzekļi, bet nereti darbu vadītāji ar savu transporta līdzekli paši pārvadā strādājošos, izbraucot vairākus reisus. Iespējams, ka pavasarī par projekta līdzekļiem varēs iegādāties arī krāsas un rīkus, lai veiktu nelielus remontus, piemēram, nokrāsot parka soliņus.

Aivars Strods, darba praktizēšanās vadītājs no Saunas pagasta, «Novadniekam» stāstīja, ka pārzina desmit stipendiātu darbu. Seši veic labiekārtošanas darbus, divi strādā skolās, bet vēl diviem uzticēti astoņu vecu, vientuļu un nespējīgu cilvēku mājas aprūpe. Viņi dzīvo dažādās attālās pagasta vietās, tāpēc apgrūtināta nokļūšana pie šiem cilvēkiem, un reizēm problēmas rada arī tas, kā pats aprūpētājs nokļūs pie vecā cilvēka. Brauc ar zirga pajūgu, sarunā kaimiņu, kurš pa ceļam aizvedīs. Viņi vecajiem ļaudīm piegādā pirkumus, malku un sniedz cita veida palīdzību. Abas puses ir apmierinātas, atzina Aivars Strods. Viņš stāstīja, ka aukstuma dēļ strādājot saīsinātu laiku, taču pagasta ceļmalu izskats ievērojami uzlabojies. Izcirsti krūmi, tagad notiekot zaru dedzināšana.

Labi, ka šajā, ar sniegu bagātajā ziemā, mums ir stipendiāti, — atzinīgi vērtē darba praktizēšanās vadītāja Zenta Ilgolniece. Tieši viņi attīrījuši no sniega garos trotuārus, pilsētas centru. Strādā kapsētās, darbojas vecajā ebreju kapsētā, novāc sniega vaļņus autobusu pieturvietās, pie autobusu garāžām, pie dzirnavu slūžām, izcērt krūmus parkā. Pašvaldībai šogad nav līdzekļu šiem darbiem, sētniekiem pietiek darāmā daudzstāvu namu kvartālos. Protams, jāņem vērā pārlieku lielais aukstums, darbi jāorganizē tā, lai viss būtu padarīts, un arī cilvēku veselība neciestu, uzsvēra Zenta Igolniece, piebilstot, — mēs viņus žēlojam.

L.Rancāne

Līvānu novadam — 10 gadu jubileja

2010. gada sākumā aprit 10 gadi, kopš, apvienojoties Līvānu pilsētai un Rožupes un Turku pagastiem, tika izveidots Līvānu novads. Tas bija otrais novads Latvijā pēc Kandavas novada, ko pašvaldības brīvprātīgi izveidoja.

Lēmumu par Līvānu novada izveidošanu Līvānu pilsētas dome pieņēma 1999. gada 31. martā, taču Ministru kabineta noteikumi nr. 411 «Noteikumi par Preiļu rajona Līvānu novada izveidošanu» stājās spēkā tikai 1999. gada decembrī.

Pirms tika pieņemts lēmums par apvienošanos, pašvaldības jau saistīja ilgstoša sadarbība. Kopīgs darbs tika uzsākts teritorijas plānošanā, izveidota kopīga būvvalde. Bija noslēgta vienošanās par pašvaldību apvienošanās pamatprincipiem, kurus ievēro joprojām. Piemēram, viens no šiem pamatprincipiem — saglabāt pagastos esošās izglītības, kultūras iestādes. Iedzīvotāji bieži baidās, ka pēc apvienošanās lauku teritorijas panīkst, taču aizvadīto 10 gadu laikā Līvānu novada pagastos nav slēgta neviena skola, bibliotēka vai kultūras nams, bet gluži pretēji — ieguldīts daudz līdzekļu, lai šīs iestādes sakārtotu atbilstoši mūsdienu prasībām.

Lai gan apvienošanās izpētes projektā savulaik iesaistījās arī Jersikas pagasts, tomēr šis pagasts izlēma nepievienoties Līvānu novadam, un to izdarīja tikai 2009. gadā, kad kopā ar Jersiku Līvānu novadā apvienojās arī Rudzātu un Sutru pagasti.

Pašvaldību apvienošanās pamatā pirms 10 gadiem bija vēlme racionāli izmantot resursus un sekmēt ne tikai katras pašvaldības, bet arī tuvākās apkārtnes attīstību. Pašvaldību apvienošanās pamatā bija kopīgas intereses, kā arī kopīga infrastruktūras un pakalpojumu izmantošana.

Pirmā apvienotā Līvānu novada domes sēde notika 2000. gada 3. janvārī Līvānos. To vadīja toreizējais īpašu uzdevumu ministrs valsts pārvaldes un pašvaldību reformu lietās Jānis Bunkšs. Par jaunizveidotā novada priekšsēdētāju 2000. gadā ievēlēja Visvaldi Gercānu, kas novadu vadīja līdz 2002. gadam. No 2002. gada Līvānu novada domes priekšsēdētājs ir Andris Vaivods.

A.Vaivods atzīst, ka uz Līvāniem pēc pieredzes braukuši vietvalži no visiem Latvijas reģioniem un ne bez iemesla, jo, kā atzīst priekšsēdētājs, Līvāniem izdevies *uztaustīt* optimālo veidu, kā saimniekot, nodrošinot līdzsvarotu novada attīstību gan laukos, gan pilsētā. Līvānu trumpis ir spēcīgais komandas gars, ko atzīmējuši daudzi kolēģi citās pašvaldībās. Darbinieki un deputāti strādā kā vienots veselums, nevis katrs par sevi. «Netiek šķirots — tas ir lauku deputāts, tas pilsētas. Mēs strādājam mūsu novadam, šejienes cilvēkiem, neatkarīgi no tā, pilsētā vai laukos viņi dzīvo,» atzīst priekšsēdētājs. Pašvaldība daudz strādā pie investīciju piesaistes un Eiropas finansējuma apguves maksimālā apjomā. Šajos gados dažādu projektu ceļā Līvānu novadam izdevies piesaistīt vairākus desmitus miljonu latu, kas galvenokārt ieguldīti iedzīvotāju dzīves vides sakārtošanā.

Šobrīd Līvānu novada pašvaldībā (Līvānu pilsēta, Rožupes, Turku, Jersikas, Sutru, Rudzātu pagasti) dzīvo **14 249 iedzīvotāji**. Darbojas **4 vidusskolas** (Līvānu 1. vidusskola, Līvānu 2. vidusskola, vakara (maiņu) vidusskola, Rudzātu vidusskola), **4 pamatskolas** (Rožupes, Jaunsilavas, Jersikas, Sutru), viena **pirmsskolas izglītības iestāde**, viena **speciālā internātpamatskola**, **mūzikas skola, mākslas skola, sporta skola, bērnu un jauniešu centrs, Līvānu novada centrālā bibliotēka** ar 8 bibliotēkām lauku pagastos un bērnu bibliotēku, **kultūras centrs** ar kultūras namiem pagastos, **Latgales mākslas un amatniecības centrs, Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrs**. Tāpat pašvaldībai ir **3 kapitālsabiedrības**: SIA «Līvānu siltums», SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» un SIA «Līvānu slimnīca».

Svinīgais pasākums, kas veltīts Līvānu novada dibināšanas 10 gadu jubilejai, notiks **Līvānu novada kultūras centrā 29. janvārī plkst. 19.00**. Tajā aicināti piedalīties bijušie Līvānu pilsētas mēri, bijušie domes deputāti kopš 2000. gada, kā arī pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbinieki. Kā ik gadu, tiks sveikti arī Līvānu novada pašvaldības «Gada darbinieka» titula ieguvēji. Pašvaldības darbinieku gada pasākumā ieejas maksa noteikta trīs lati, līdzi jāņem «groziņš». Pēc svinīgā pasākuma notiks balle.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Kad pienāks politiķu un tautas attiecību nulles punkts

Ir kārtīga, dabai likumpaklausīga ziema. Kopš decembra pieturas sals, ir krietni snidzis. Sinoptiķi sola, ka šīs nedēļas nogalē un vēl kādu brīdi turpmāk sals pastiprināšoties, Latvijas austrumu un ziemeļu reģionos termometra stabiņu *nospiežot* pat līdz mīnus 30 grādu atzīmei. Cilvēki kļuvuši žēlīgi un savus sētas minčus un pagalma sargus pa nakts spelgoņu ielaiž istabā, kādā kūtī vai, sliktākajā gadījumā, siena šķūnī, kur sausu salmu kaudzē nosnausties. Zīlītēm ābeļzaros speķa kabaliņi sakarināti. Kārtīgas saimnieces aplūko, vai pagrabā kartupeļiem nav par vēsu un vai gailim kūtī sekste nav apsalusi...

Viss kārtībā. Sals vajadzīgs, lai pavasarī būtu odu, visādu kaitniekvaboļu un citādu mošķu mazāk, lai daba attīrītos. Vārdu sakot, pavasarī pamodīsies, sāks kužināties, stiepties un augt stiprākais, tas, kurš izdzīvos.

Redzat taču, ka dienas gaisma jau manāmi pastiepusies garumā. Kopš ziemas saulgriežiem pagājis, ne vairāk, ne mazāk, bet mēnesis. Un tā, šķiet, ir vienīgā lieta, par kuru esam pilnīgi droši — zeme nav apstājusi riņķot ap Sauli un ap savu asi. Tas nozīmē, ka arī ziema drīz sagaidīs savu nulles punktu, kad lāstekas sāks pilēt un asniņi zem ledus mosties. Tā bija pirms desmit, simts un tūkstoš gadiem. Tā būs šogad un citgad, un sirds var būt mierīga — dabas likumi uzticības deficītu mūsu acīs nav nopelnījuši, neskatoties uz visām ķibelēm un kataklizmām, kas ik pēc brīža šur tur pasaulē notiek.

Ja šo salīdzinājumu ar nulles punktu pārnesam uz mūsu sabiedrības politisko dzīvi, gribas noskurināties. Tik liels aukstums attiecībā pret valdībā, parlamentā un visā politiskajā dzīvē notiekošo Latvijā sen nav piedzīvots.

Tiesa, politiķu starpā gan iet visai karsti. Kopš pagājušās nedēļas valdošā koalīcija ņēmās kā pa pirti. Ik pa brīdim kāds uzmeta garu uz akmeņiem, ka nočurkstēja vien. Strīdu starp «Jauno laiku» un Tautas partiju objekts bija par veidu, kā pilnvarot valdību veikt sarunas ar starptautiskajiem aizdevējiem. Tautas partija sagatavoja savu lēmumprojektu, kura mērķis ir nodrošināt parlamenta kontroli pār valdības lēmumiem, uzņemoties saistības ar starptautiskajiem aizdevējiem. Jaunlaicēni ir pārliecināti, ka tāda rīcība var novest sarunas strupceļā un apdraudēt valsts stabilitāti. Presē un televīzijā par to vien rakstīja un runāja, ekspertiem, analītiķiem, pētniekiem bija, ko komentēt un analizēt.

Pašlaik izskatās tā, ka politiķi, savā starpā pērdamies, ir varen iekarsuši. Runu daudz, bet darbu joprojām maz. Galvenais, ka tieši no mums, iedzīvotājiem, tiek gaidīta un cerēta valsts glābšana. Tāpēc, skatoties uz politiķu rīcību, cilvēki tā atsaluši. Ziema, kas izveidojusies sabiedrības attiecībās pret valsts varu, nav prognozējama. Nemaz iedomāties nevaru, kam būtu jānotiek, lai tie mīnusi mazinātos.

Nesen Saeimas deputāts Raimonds Pauls izteica ideju, ka pašreizējiem parlamentāriešiem vajadzētu apdomāties un rudenī gaidāmajās 10. Saeimas vēlēšanās nekandidēt (vismaz viņš pats solīja tā rīkoties). Tā teikt, dot zaļo gaismu jauniem spēkiem un jauniem cilvēkiem. Neticu gan! Tautā saka, ja vecs zirgs, ieradis kodities, tad nekādiem līdzekļiem no niķa nav atmācāms. Tas pats ar cilvēkiem, — kas deputāta gardo maizi reiz izbaudījuši, tie gribēs kost kliņģerī vēl un vēl. Otra lieta, vai opozīcijā esošās kreisās partijas, tikušas pie varas, spēs darboties savādāk, produktīvāk, izvest valsti un sabiedrību no krīzes? Varbūt galu galā čiks vien iznāks. Bet vismaz uz brīdi iedzīvotāji jutīsies gandarīti par vēlēšanu rezultātiem. Rīgā, kur patlaban pie varas «Saskaņas centrs», nekas traks un kriminālš nav noticis.

Klusi un nemanāmi (ar nedaudziem oficiāliem pasākumiem un augstu personu noliktiem ziedu pušķiem) šonedēļ tika atzīmēta 19. gadadiena kopš 1991. gada barikādēm un traģiskajiem notikumiem. Toreizējie notikumi pierādīja, ka visi, kas dzīvo Latvijā, var atrast kopīgu mērķi un kopīgi par to cīnīties. Tagad tautai ir viens mērķis, bet tās vadītājiem un politiķiem, diemžēl, pavisam cits. Tāpēc tāds aukstums visapkārt.

L.Kirillova

Latvijas lauku žurnālisti — Eiropas Komisijā

● Viena no lauksaimniecības atašejiem Latvijas pārstāvniecībā ir Gundega Mičule, kas atbild par veterinārijas, pārtikas kontroles un fitosanitārās politikas jautājumiem. Gundegai ir zināma saistība arī ar bijušo Preiļu rajonu – viņas dzīvesbiedrs nācis no Līvānu novada Rožupes.

● Latvijas pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā vēstnieks Normunds Popens (attēlā vidū) ir pārliecināts, ka Latvijas intereses lauksaimniecības jomā mūsu ievēlētie Eiropas Parlamenta deputāti spēs aizstāvēt godam.

● Šāds mazliet sniegots skats pavērās pa viesnīcas logu. Jūs teiksiet, nieks vien ir, tikai pāris centimetrus bieza sniega kārta.Toties Briseles *iedzimtajiem* neparastais baltums sagādājis pamatīgas raizes — jāgādā krietni siltāki apģērba gabali.

Kopš Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts, Brisele kļuvusi par vietu, kurp regulāri dodas ne tikai mūsu ministri, valdību vadītāji, Eiroparlamenta deputāti, bet arī dažādu sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Izņēmums nav arī sabiedrisko mediju darbinieki — redaktori un žurnālisti, tā teikt, lai redz visu savām acīm un pēc tam tautai izstāsta.

Pagājušajā nedēļā Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā organizēja par lauksaimniecību rakstošo žurnālistu semināru Briselē, dodot iespēju iepazīties ar Latvijas pastāvīgo pārstāvniecību Eiropas Savienībā, plašāk uzzināt par tādiem tematiem kā kopējā lauksaimniecības reforma, piena un cukura tirgus, pārtikas drošība, ES sistēma visnabadzīgāko kopienas valstu iedzīvotāju apgādei. Tika piedāvāta iespēja apmeklēt COPA — COGECA, Eiropas parlamenta Apmeklētāju un semināru nodaļu, kā arī tikties ar Eiropas Parlamenta deputātiem Sandru Kalnieti un Edgaru Zīli.

Tās bija pāris saspringtas un visai noslogotas dienas, milzums iespaidu un, nosēžoties Rīgas lidostā, pārliecība, ka Latvija tomēr ir bezgala skaista un mīļa zeme, ko **mums pašiem** ir jācenšas nosargāt un darīt visu, lai tā nepārvēršas par maznozīmīgu piedēkli kopienas austrumu nomalē.

Ar lidmašīnu — ciemos, komandējumā, uz darbu

Tiešie reisi no Rīgas uz Briseli ir piepildīti. Uz apvienotās Eiropas centrālo pilsētu tagad lido ne vien ceļotkārie tūristi, bet arī darījumu cilvēki, ierēdņi, kuri darbojas dažādās Eiropas institūcijās. Blakussēdētājs lidmašīnas salonā nojautāja, vai dodos ciemos? Varbūt uz darbu? Saņēmis atbildi, ka komandējumā, stāstīja, ka viņš gan — uz darbu. Pusmūža vīrietis, kura mājas ir Tukuma pievārtē, atzinās, ka šādā veidā no Rīgas uz Briseli regulāri ceļojot jau gadu.

«Nezinu, kā Latgalē, bet Tukumā bez darba ir daudz cilvēku. Man paveicās, jo draugs pirms gada palīdzēja iekārtoties Beļģijā. Strādāju un arī dzīvoju uz zvejnieku kuģiša. Divas nedēļas jūrā, divas — krastā. Mēnesī saņemu, pēc Beļģijas mērogiem, minimālu algu — tūkstoš latus. Toties pluss, ka divas nedēļas varu dzīvoties pa mājām Latvijā,» stāstīja nejaušais pasažieris.

Kā lielāko problēmu darba gaitu sākumā viņš atzina vājās svešvalodu zināšanas. Nu gan esot iepraktizējies un varot pietiekami labi sazināties ar darba kolēģiem.

Tuvojoties Briseles lidostai, viņš nespēja valdīt emocijas. Izrādās, Latvijā pavadīto divu nedēļu laikā ziema sasniegusi arī Beļģiju. Lai gan sniega kārtiņa bija visai plāna un un gaisa temperatūra svārstījās ap nulli, sniegs kusa lēni, uz ielām un trotuāriem šķidrā putriņa un uzsalušais ledus gājējiem un braucējiem radījis pamatīgas neērtības. Noprotams, ka beļģi pie sniega nav raduši un nav nodrošinājušies arī ar tehniku un līdzekļiem sniega tīrīšanai un ietvju kaisīšanai. Ko lai saka, globālā sasilšana, klimata izmaiņas skar daudzas valstis, un šiem jautājumiem veltītā nesenā konference Kopenhāgenā bija īstajā laikā, lai pasaules lielvaras beidzot sāktu nopietni aizdomāties, ka cilvēce ar dabu jokot nevar.

Stūrītis Latvijas — pastāvīgā pārstāvniecība ES

Pirmā Latvijas žurnālistu tikšanās bija ieplānota Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā, ko tās darbinieki paši atzina kā mazu stūrīti Latvijas. Uz tikšanos bija ieradies mūsu valsts pastāvīgais pārstāvis Eiropas Savienībā — vēstnieks Normunds Popens un vairāki lauksaimniecības atašeji. Katram no viņiem uzticēta sava joma, piemēram, Gundega Mičule atbild par veterināriju, pārtikas kontroli un fitosanitāro politiku, Olga Orlova — par pārtikas nekaitīgumu, augu aizsardzības, biotehnoloģiju jautājumiem, Māris Bērziņš — par zivsaimniecību, Linda Tellgrena — par lauku attīstību un mežsaimniecību, bet Dace Arāja — par kopējo lauksaimniecības politiku, lauksaimniecības sektoru tirgus organizāciju.

Šādas pastāvīgās pārstāvniecības ir visām Eiropas dalībvalstīm un ir daļa no daudzajām Eiropas Savienības institūcijām. Pārstāvniecības ir tās, kas pauž savu valstu parlamentu poziciju visdažādākajos jautājumos, strādā ar citu dalībvalstu pārstāvjiem un Eiropas Komisiju, lai panāktu vienošanos. Taču kompromisi un galīgie lēmumi tiek panākti ministru līmenī.

Ejam uz lauku attīstību

Latvijas vēstnieks Normunds Popens atzina, ka dalībvalstu intereses lauksaimniecības jomā ir ļoti dažādas, kaut gan kopējais mērķis viens — nodrošināt Eiropas iedzīvotājus ar **veselīgu pārtiku**. To kā galveno vadmotīvu dzirdējām arī vairāku turpmāko tikšanos laikā. Tomēr sapratām arī to, ka viss, kas šobrīd notiek un notiks ar Latvijas lauksaimniecību, ir tikai daļa no kopējās Eiropas lauksaimniecības politikas, kas turpmāk piekops brīvās tirdzniecības principus.

Ko lai saka, gribam mēs to vai negribam, raitā solī kopā ar visiem iesim uz lauksaimniecības reformu, kur tiešmaksājumu īpatsvars zemniekiem samazināsies. Lauku attīstība, tas Eiropai esot progresīvāk. Vēstnieks atzīst, ka Latvijas lauki jau tuvākajā laikā mainīsies, parādīsies jaunas nozares, kas agrāk finansējumu nesaņēma.

Pašlaik Latvijai svarīgs ir 2014. gads, pareizāk sakot, kāds būs pieejamais finansējums — cik līdzvērtīgi būs principi un nosacījumi. Līdzšinējais finansējums? Aploksnītes sadalītas, kā mūsējie vienojušies iestāšanās sarunu laikā. Te nu varam vainot toreizējo lauksaimniecības ministru, valdību, bet līdzēt neko nevar.

Baltijas valstis — plecu pie pleca

Lai vai kā veidojas Latvijas savstarpējās attiecības ar kaimiņvalstīm Lietuvu un Igauniju (bija mums *reņģu kari* un citi sīki konflikti), Briselē starp baltiešiem strīdi tiek nobīdīti tālu malā. «Mēs meklējam un arī atrodam sabiedrotos savu tuvāko kaimiņu vidū. Kopā ar draugiem ir vieglāk un vienkāršāk aizstāvēt savu vienoto poziciju,» saka vēstnieks Normunds Popens. Viņš arī atzina, ka visciešākās saites un labākā sadarbība izveidojusies ar ziemeļu kaimņiem, kur abu valstu pārstāvji reizēm runājot viens otra vārdā. Šādu kopīga viedokļa izteikšanu piekopjot arī, piemēram, Beneluksa valstis.

Igauņu attieksme pārsvarā esot rāmāka un mierīgāka. Lietuvieši savu viedokli paužot skaļāk un emocionālāk. Toties latvieši emocijās un viedokļos — pa vidu. Vēl baltieši bieži rodot kopīgu valodu lauksaimniecības jomā arī ar Polijas, Ungārijas, Čehijas un Slovākijas pārstāvjiem, bet ārlietās — ar skandināviem.

Normunds Popens atklāja, ka vairākās jomās Latvijas domas sakrīt arī ar lielvalstīm Vāciju un Franciju, tāpat arī ar dienvidu zemēm — Spāniju un Grieķiju. «Tāpat kā starp cilvēkiem ikdienā, arī starp valstīm šeit ir svarīgi uzturēt labas un draudzīgas attiecības. Šajā ziņā nenovērtējami ir neformālie kontakti,» sacīja vēstnieks.

Latviešu Briselē arvien vairāk

Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā uzturējāmies neilgu laiku, taču nopratām, ka tā ir vieta, kas *pievelk* latviešus. Ne tikai tos, kas pārstāvniecībā strādā (tādu esot ap sešiem desmitiem), bet arī viņu ģimeņu locekļus. Pie gaiteņu sienām fotogrāfijas ar Latvijas ainavām, mākslinieku gleznas. Pārstāvniecībā uz pasākumiem sanākot pat ap 200 cilvēku. Te darbojas savi mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, ir pulciņi, koris, teātra grupa.

Kādā telpā uz mēģinājumu pulcējas pamatskolas vecuma meitenes, māmiņas atvedušas sev līdzi bērnus. Puišeļi spēlē sunīšus un, jautri smiedamies, sakrīt viens otram virsū turpat uz gaiteņa grīdas. Vai viņi, jautrie un bezbēdīgie cilvēkbērni, būs Latvijas nākotne? Visdrīzāk tomēr — apvienotās Eiropas nākotne.

L.Kirillova

Turpinājums sekos.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

LĪVĀNU NOVADS

Kultūras centrs

◆ 22. janvārī pulksten 10.00 bērnu rotaļu rīts.
◆ 23. janvārī pulksten 22.00 Rožupes kultūras namā balle.
◆ 25. janvārī pulksten 13.00 Zundānu tautas namā gardēžu klubiņa tikšanās.
◆ 30. janvārī Rudzātu pagastā koncerts un balle, spēlē grupa «Sandra».

Līvānu bērnu un jauniešu centrs

◆ 22. janvārī Līvānu kultūras centrā Līvānu novada mūsdienu deju skate festivāls.
◆ 22. janvārī no pulksten 12.00 konkursam «Lidice 2010» iesniegto darbu izvērtēšana.
◆ 29. janvārī pulksten 18.00 Rīgas ielā 110 Pateicības vakars. Piedalās centra sadarbības partneri.

Sporta aktivitātes

◆ 26. janvārī pulksten 19.30 Lāčplēša ielā 28 galda teniss.
◆ 30. janvārī pulksten 10.00 Lāčplēša ielā 28 novuss.
◆ 30. janvārī pulksten 9.00 Dubnas un Daugavas satecē zemledus makšķerēšana.
◆ 30. janvārī pulksten 13.00 Līvānu 1. vidusskolā sacensības maksibasketbolā: Līvāni — SSB Jūrmala.

Bērnu un jaunatnes sporta skola

◆ 24. janvārī pulksten 12.00 Swedbank LJBL — LR čempionāts basketbolā, Līvāni — Rūjiena (B2 grupa, 1994. g.dz. zēni).
◆ 27. janvārī pulksten 10.00 Līvānu 2. vidusskolas sporta zālē Preiļu, Līvānu, Vārkavas, Riebiņu un Aglonas novadu 4. - 5. klašu skolēnu stafetes «Drošie un veiklie».
◆ 31. janvārī pulksten 11.00 Swedbank LJBL — LR čempionāts basketbolā, Līvāni — Ezerzeme (B2 grupa 1994. dz. g. zēni un C2 grupa 1996. dz. g. zēni).

Inženiertehnoloģiju un inovāciju centrs

◆ 26. janvārī pulksten 16.00 veselības veicināšanas koordinētājas Līvānos Marikas Rudzītes-Griķes un Līvānu novada domes bezmaksas seminārs «Kas 2010. gadā mainijies veselības stāvokļa noteikšanā, veicināšanā un aprūpē?»
◆ 29. janvārī VID seminārs pašnodarbinātajiem.

Folklora un latviskā dzīvesziņa

◆ 27. janvārī pulksten 12.00 Līvānu 1. vidusskolas Laimiņas skolā Dienvidlatgales rotaļnieku konkurss — seminārs par skolēnu dziesmu un deju svētku repertuārā iekļautajām rotaļām.

PREIĻU NOVADA kultūras centrs

◆ No 25. janvāra līdz 12. februārim Saunas tautas namā rokdarbu izstāde.
◆ 30. janvārī pulksten 22.00 Saunas tautas namā jauniešu diskotēka. Dīdžejs Rihards.

Preiļu novada izglītības pārvalde

◆ 23. janvārī pulksten 9.30 Preiļu Valsts ģimnāzijā olimpiāde latviešu valodā un literatūrā 11. – 12. klasēm.
◆ 28. janvārī Preiļu Valsts ģimnāzijā olimpiāde ķīmijā 9. – 12. klasēm.
◆ 28. janvārī pulksten 16.00 Preiļu kultūras centrā mūsdienu deju konkurss.
◆ 29. janvārī pulksten 9.30 Preiļu 1. pamatskolā olimpiāde fizikā 9. – 12. klasēm.
◆ 29. janvārī bērnu un jauniešu centra tehniskās jaunrades nodaļā tehnisko zināšanu un dekorativi lietišķās mākslas pamatu konkurss «Visurgājējs» 5. – 8. klašu skolēniem.

RIEBIŅU NOVADS

Rušonas kultūras nams

◆ 23. janvārī pulksten 22.00 diskotēka.

Galēnu kultūras nams

◆ 29. janvārī pulksten 22.00 jauniešu diskotēka.

Sīļukalna kultūras nams

◆ 23. janvārī pulksten 22.00 balle ar «Gints & Co».

Stabulnieku kultūras nams

◆ 30. janvārī pulksten 22.00 balle ar «Marchello».

HOROSKOPS NEDĒĻAI (25.01. — 31.01.)

Auns. Ar savu lielo centību tiksiet pacelts goda pjedestālā gan priekšnieka, gan kolēģu acīs. Pozitīvas noskaņas valdīs arī ģimenē. Iespējams, nolemsiet iestāties kādos sevi interesējušos kursos.

Vērsis. Būsiet enerģijas un ideju pārpilns, tikai nepārpūlieties un izmantojiet savus spēkus samērīgi. Ceļojumus un komandējumus labāk atlikt uz vēlāku laiku. Mīlestībā dzīvosieties kā pa sapņiem, jo tie taps piepildīti par visiem simts procentiem.

Dvīņi. Sekojiet līdzi apkārt notiekošajam, nepalaidiet garām kādu necerētu izdevību. Arī privātajā dzīvē iespējami neprognozējami pavērsieni, tomēr, par laimi, tikai uz labo pusi. Būtu ieteicams pievērst vairāk uzmanības savām garīgajām un fiziskajām nodarbēm.

Vēzis. Būsiet ļoti kašķīgā noskaņojumā un negribēsi pat no mājas līst laukā. Visā vainojams var būt kāds konflikts ar priekšniecību vai kolēģiem. Kad viss būs apnicis, gribēsiet pavadīt laiku vienatnē mājās. Visiem apkārtējiem būsiet skaidri parādījis, ka vēlaties mieru.

Lauva. Labs laiks, lai noskaidrotu dažādus pārpratumus, salīgtu mieru, izrunātos. Bez liekām pūlēm piesaistīsiet pretējā dzimuma uzmanību. Tomēr darīsiet pareizi, ja veltīsiet uzmanību ne tikai partneratiecībām, bet arī darbam. Nedēļas nogalē pieaugs vēlme baudīt dzīvi, mākslu, kultūru.

Jaunava. Jūsu darbībām traucēs ārēji apstākļi un arī konkurenti. Centieties paveikt nepieciešamāko, bet neuzsāciet lielus projektus. Ja gribat atrast sabiedrotos, apmeklējiet domubiedru grupas, jo mīļotais cilvēks vai radinieki šobrīd nespēs jūs izprast un atbalstīt.

Svari. Būsiet tik ļoti apsēsti ar sevi, ka itin visās lietās rīkosieties egoistiski. Un kaut arī tas, vismazāk, notiks neapzināti, tomēr var radīt negatīvu efektu. Ja esat radošs un māksliniecisks cilvēks – tad šis laiks ir kā radīts, lai paveiktu ko nozīmīgu. Noteikti atrodiet kādu minūtīti, kad pabūt kopā ar mīļoto cilvēku!

Skorpions. Radošs un iedvesmas pilns laiks, jūsu idejas gūs lielus panākumus. Būsiet pašpārliecināti un, iespējams, tieši tas palīdzēs tikt vēl augstākā līmenī. Attiecības ar otro pusīti būs romantiskas. Vienīgais noteikums, neskaidrojiet attiecības, tas var izjaukt visu noskaņu.

Strēlnieks. Aktīva nedēļa, daudz dažādu notikumu, nāksies pieņemt zibenīgus lēmumus, lai paspētu ielēkt īstajā vilcienā. Izmaiņas iespējamas gan darba, gan mīlas frontēs. Jūsu brīvā attieksme pret mīlas lietām dažus var šokēt. Kolektīvā valdīs sacensības gars, un jūs gribēsiet pierādīt, ka esat vislabākais.

Mežāzis. Nebrīnies, ja šajā nedēļā viss neies pēc plāna. Iespējamas negaidītas izmaiņas, sevišķi ar darbu saistītajās lietās. Meklēsiet papildus peļņas iespējas, varbūt uzsāksiet darbu pie kāda projekta. Noteikti izmantojiet sakarus, kā arī dibiniet jaunas lietišķas pazīšanās, jo viens ar visu galā netiksiet.

Ūdensvīrs. Būsiet apņēmies pierādīt, ka spējat tikt galā ar jebkuru uzdevumu. Enerģijas krājumi būs neizmērojami un spēka pietiks arī sporta kluba apmeklēšanai vai ziemas sporta veidu piekopšanai. Arī romantiskajā plānā būsiet izcils mīlnieks. Sagādāsiet savai otrai pusītei neaizmirstamus intīmus mirkļus.

Zivis. Iespējami dažādi neprognozējami notikumi, viegli varat nonākt kāda cilvēka ietekmē. Samērā emocionāls laiks, centieties pasaudzēt sevi, nepārtērēt enerģiju. Veiksies radošās lietas, prātā nāks lieliskas idejas, tomēr būs prātīgāk, ja ar to ieviešanu dzīvē nodarbosies kāds cits. Veiksies privātajā dzīvē, sevišķi, ja ar savu otro pusīti esat nesen pazīstami.

Pirmdiena, 25. janvāris

LATVIJAS TV I

6.45 Labrīt, Latvija!
8.30 Mīlas viesulis. 936. sērija.
9.25 Jānis Čakste. Dok. f.
9.55 Hameleonu rotaļas. 5239. sērija.
10.30 Izmisušie vecāki. 18. sēr.
11.20 De facto.
12.00 Ielas garumā.
12.30 Pasaulē ātrākais indiānis. M. f.
15.00 Degrasi. Nākamā paaudze. 70. sērija.
15.25 Kas te? Es te!
15.55 Dzīvais ūdens. Anim. f.
16.05 Cūkas laime. Anim. f.
16.40 Mīlas viesulis. 936. sēr.
17.35 Hameleonu rotaļas. 5240. sērija.
18.00 Šodien Latvijā un pasaulē.
18.30 Otrā iespēja. 1., 2. sēr.
19.20 Latvijas zīmes.
19.30 Skats no malas.
20.00 100. pants.
20.30 Panorāma.
21.10 Sarkanā līnija.
21.55 Viss notiek.
22.25 Latvija var!
22.55 Galva. Pils. Sēta.
23.10 Nakts ziņas.
23.25 Šeit un tagad.
0.05 De facto.

LATVIJAS TV 7

7.00 Eiropas meistarsacīkstes šorttrekā.
9.00 Zveja.
9.30 Kriminālā informācija.
10.00 Zvēru pavēlnieks. 18. sērija.
10.45 Muhtars atgriežas. 163. sērija.
11.35 Joka pēc. 3. sērija.
12.05 SeMS.
13.30 Dabas taka.
14.00 Kontinentālās hokeja līgas spēle.
16.00 Zvēru pavēlnieks. 18. sērija.
16.45 SeMS.
18.10 Muhtars atgriežas. 163. sērija.
19.00 Šodien.
19.30 Devītā pasaulē.
20.00 Laika robežas. Dok. f.
20.55 1000 jūdzes Indijā.
21.25 Tavs auto.
21.55 Toksiskās debesis. M. f.
23.30 Krējums... saldais.
24.00 Ēnu čuksti 2. 17., 18. sērija.

LNT

6.05 Ticīgo uzvaras balss.
6.35 Laika komanda. Anim. f.
7.00 900 sekundes.
8.40 Degpunktā.
9.05 Amulets. 168. sērija.
10.00 Priestera sirds. M. f.
11.45 TV veikala skatlogs.
12.00 Sirmā ēdienkaratē.
12.40 Saldais pārītis. Seriāls.
13.00 Lielais jautājums.
14.00 LNT dienas ziņas.
14.20 Pilna māja. 16. sērija.
14.55 Mūka Omi noslēpums. Anim. f.
15.15 Toma un Džerija piedzīvojumi. Anim. f.
15.25 Anna un mīlestība. 106. sērija.
15.55 Nabaga miljonāre. 30. sērija.
16.55 Sieviete bez pagātnes. 235. sērija.
17.55 Dienas jautājums.
18.10 112. 31., 32. sērija.
19.10 Tautas balss.
20.00 LNT ziņas.
20.25 Sporta un laika ziņas.
20.40 Degpunktā.
21.05 Verdzība. M. f.
23.25 Soprano ģimene 6. 13. sērija.
0.25 Nikita. 32. sērija.
1.10 LNT ziņu Top 10.
2.00 Lēdijas Čaterlijas stāsti.
3.15 Ar vēju runājošie. M. f.
5.20 Sieviete bez pagātnes. 235. sērija.

TV3

5.00 Kobra 13. 12. sērija.
5.50 Jūlija: ceļš uz laimi. 125. sērija.
6.35 Auniņa Šona piedzīvojumi. Anim. f.
7.00 Mazās burves. Zinātkārā Dora 2. Gormiti. Dusmīgie bebri. Anim. f.
8.35 Bez tabu.
9.05 Māmiņu klubs.
9.35 Glābējkomanda Cepums.
10.05 Tētuka meitiņas 4. 16., 17. sērija.
10.55 Televeikala skatlogs.
11.10 Neiespējamā misija 2. 16. sērija.
12.00 FIB aģente Sjū 3. 10. sērija.
12.55 Televeikala skatlogs.
13.10 Jā, dārgā! 8., 9. sērija.
14.00 Kobra 5. 11. sērija.
14.50 Dusmīgie bebri. Gormiti. Anim. f.
15.40 Postošā kaislība. 95. sērija.
16.35 Sirds uz ledus. 674., 675. sērija.
17.25 MarGoša. 50. sērija.
18.25 Tētuka meitiņas 4. 18., 19. sērija.
19.20 Bez tabu.
19.50 TV3 ziņas.
20.20 Ekstrasensu cīņas 6.
21.15 C.S.I. Ņujorka 6. 1. sērija.
22.10 Bīstamās mājsaimnieces 5. 20. sērija.
23.00 Nekā personīga.
23.50 Bobsleja apskats.
0.20 Vaļsirdīga atzīšanās. 11., 12. sērija.
1.25 Chill: interaktīvs nakts šovs.

TV 5

6.30 Prieka pilna dzīve.
7.00 Anim. f.
8.00 Izsole.
8.15 Misters Bīns. Seriāls.
8.45 Anim. f.
9.15 Turecka maršs. Seriāls.
10.15 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls.
11.15 Televeikala skatlogs.
11.30 Divas māsas. Seriāls.
12.30 Kamenska. Seriāls.
13.30 Laikmeta zvaigzne. Seriāls.
14.15 Televeikala skatlogs.
14.30 Vienkāršās patiesības. Seriāls.
15.00 Izsole.
15.15 Misters Bīns. Seriāls.
15.40 Operatīvais pseidonīms. Seriāls.
16.30 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls.
17.30 Kamenska. Seriāls.
18.30 Bez cenzūras.
19.30 Ziņu vakars.
20.05 Turecka atgriešanās. Seriāls.
21.00 Nāvējošais spēks. Seriāls.
22.00 Ziņas 22.00.
22.30 Kriminālā Latvija.
23.00 Kobra 2. Antiterors. Seriāls.
23.50 Izsole.
0.05 Kriminālā Krievija.
1.00 Dzinēji 2. Seriāls.

LĪVĀNU TELEVĪZIJA

05.50 — 20.20 TV3
20.30 Līvānu TV arhīvs.
21.00 Jēkabpils laiks.
21.30 Nedēļa Latgalē (LRT).
22.00 Jēkabpils laiks.
22.40 — 05.50 TV3

PBK

7.00 Labrīt!
9.00 Ziņas.
10.00 Malahovs +.
11.00 Ziņas.
11.35 Guļamrajons. Seriāls.
12.10 Saderināšanās gredzens. Seriāls.
13.00 Citas ziņas.
13.25 Saprast. Piedot.
14.00 Ziņas.
14.15 Manas dzimtas koks.
15.05 Moderns spriedums.
16.05 Federālais tiesnesis.
16.55 Detektīvi.
17.35 Apprecamies!
18.30 Pēdas. Seriāls.
19.15 Gaidi mani!
20.00 Laiks.
21.00 Un tomēr es mīlu. Seriāls.
22.00 Kompetents avots Maskavā. 1. sērija.
23.05 Monte Kristo. Seriāls.
0.05 Pozners.
1.00 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.

NTV

6.00 Šodien.
6.10 Šorīt.
7.30 Ēdam mājās.
8.00 Briesmas zem ūdens.
8.30 Ekskluzīvi.
9.00 Šodien.
9.25 Vidussķira.
10.00 Dzīvokļa jautājums.
11.00 Izmeklētāju superkomanda. Seriāls.
12.00 Šodien.
12.40 Maksimums.
13.40 Krievu sensācijas.
14.35 Šodien.
15.35 Ārkārtējs notikums.
16.10 Muhtars atgriežas. Seriāls.
17.05 Kriminālizmeklēšanas nodaļa. 1. sērija.
18.00 Šodien.
18.35 Ārkārtējs notikums.
19.00 Stāsti par spokiem. Seriāls.
19.30 Tiesas stunda.
20.20 Kārdinājumu pilsēta. 34. sērija.
21.15 Gluharevs. Seriāls.
22.15 Šodien.
22.40 Izmeklētāju superkomanda. Seriāls.
23.35 Kriminālizmeklēšanas nodaļa. 1. sērija.
0.30 Ligavainis Bārbijai. 1. sēr.
1.25 Uzvaras altāris.
2.15 Ārkārtējs notikums.

KTV PLANĒTA

5.20 Anim. f.
5.30 Garā stiprie. M. f.
8.25 Aļoša. M. f.
9.40 Ivans Bargais ar Dona Kihota dvēseli. Nikolajs Čerkasovs.
10.30 Kāzu dienu nāksies precizēt. M. f.
12.05 Annas divas sejas. Seriāls.
13.00 Vēstis.
13.25 Tiesa nāk.
14.15 Vaņka Bargais. M. f.
16.00 Vēstis.
16.50 Izmeklētājs Kulagins. Seriāls.
17.15 Karmelita. Čigānu kaislības. Seriāls.
18.05 Reiz būs mīlestība. Seriāls.
19.00 Vēstis.
19.45 Lidotāja stāsts. Seriāls.
21.25 Pilsētiņa.
22.10 Annas divas sejas. Seriāls.
23.05 Vēstis +.
23.20 Ēnas izgaist dienvidū. 5. sērija.
0.15 Ivans Bargais ar Dona Kihota dvēseli. Nikolajs Čerkasovs.

Prezentē unikālu izdevumu — «Latgales gleznieciība»

Šodien, 22. janvārī, Preiļu galvenās bibliotēkas telpās plašai sabiedrībai tiek atvērts un prezentēts unikāls izdevums — mūsu novadnieka, profesora Pētera Zeiles grāmata «Latgales gleznieciība».

Tās unikalitāte slēpjas vairākos faktos. Viens no tiem — izdevums jau iznākšanas brīdī ir kļuvis par bibliogrāfisku retumu, jo pieejams tikai 500 eksemplāros un nonāks vienīgi mākslas skolās, bibliotēkās, muzejos, kā arī grāmatā aplūkoto mākslinieku īpašumā. Otrs — unikāla ir pati Latgales gleznieciība, tāpēc grāmatā autors aplūkojis visus galvenos laikposmus Latgales gleznieciības attīstībā, sākot ar Vilhelmu Purvīti Rēzeknē, mūsu mākslinieckiem, kuri iemantojuši slavu pasaulē, un beidzot ar visjaunākās paaudzes mākslinieckiem — Mākslas akadēmijas absolventiem. Izdevums ir īpašs arī ar to, ka tā dizaina autore un grafiskā veidotāja ir Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece **Sīlvija Berezovska,** kurai grāmata «Latgales gleznieciība» bija diplomdarbs, beidzot Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāli.

«Šī nav klasiskā nozīmē veidota mākslas grāmata, kas fiksētu visus Latgales vai Latgalē dzimušos gleznotājus, kā tas nesenā pagātnē tika paveikts ar kultūras darbiniekiem enciklopēdijā «Latgales kultūras darbinieki». Šis darbs drīzāk atspoguļo Latgales mākslas procesus, atklājot gan «bagātu tradīciju tālā pagātnē», gan Vilhelma Purviša saistību ar Rēzekni, gan tālāk vai tuvāk mūsdienām esošus notikumus, faktus un personības,» šādu vērtējumu grāmatai sniedz Latgales Kultūras centra izdevniecība, kuras paspārnē grāmata pagājušā gada nogalē nākusi klajā ar Kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu un profesora, gleznotāja, Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles vadītāja Osvalda Zvejsalnieka aktīvu līdzdarbošanos.

Gandrīz 350 lappusēs, kas bagātīgi ilustrētas, profesors Pēteris Zeile stāsta gan par Latgales tālās pagātnes bagātajām tradīcijām — katoļu baznīcu mākslu 17. un 18. gadsimtā (Krāslavā, Indricā, Viļānos, Aglonas bazilikā, Gurniešu kapličā Preiļu novada Pelēču pagastā), gan Vilhelma Purviša ciešo saikni ar Latgali. Atsevišķa nodaļa atvēlēta Franciskam Varslavānam — pēc autora domām, neparastākajai personībai Latgales un visā latviešu gleznieciībā, kā arī Rēzeknes Mākslinieku kopai, kuras redzamākie pārstāvji pagājušā gadsimta 30. gadu otrajā pusē bija Arvīds Egle, Vitālijs Kalvāns. Īpašs ir stāsts par bagātāko mākslas kolekciju Latgalē, ko apkopojis Latgales Kultūrvēstures muzejs Rēzeknē.

Grāmata stāsta par tagadējo profesionālo otas meistaru Osvaldu Zvejsalnieku, daudzveidīgo Jāzepu Pīgozni, jauniņo Gundegu Rancāni, rēzeknieti Aleksandru Stankeviču. Preiļu puses ļaudīm interesanti zināt, ka grāmatā «Latgales gleznieciība» autors stāsta arī par mūsējiem — mākslinieckiem, kuri strādājuši vai joprojām glezno tepat līdzās. Tie ir mūžībā aizgājusī Helēna Svilāne-Kuzmina, kuras darbi glabājas ne vienā vien mājā, perspektīvais Jānis Plivda, kurš mainās, meklē un atrod jaunus skatus uz pasauli un apkārt notiekošo.

Grāmatas atskatā izteiktajos pamatsecinājumos autors Pēteris Zeile raksta: «Latgalieša spītīgais gars negrib samierināties ne ar krīzi, ne skaistās pilsētas (Rēzeknes, red.) degradāciju. Bet vai tad Latgale, sevi saglabājot, neizdzīvoja vēl melnākos laikos? Vai tad ne latgalieši sacerēja un dziedāja: «Ei, ei, nabādojit, pōrdzeivōsim vysu!..» Viens no uzmundrinājuma un cerību stariem, tiesa, ne vienīgais, ir Rēzeknes kā pilsētas mātes, kā Latgales gleznieciības, kultūras metropoles nemitīgā radošā gaita pretī nezūdošajam skaistumam, gaismai un aizvien jaunai cerībai.»

L.Kirillova

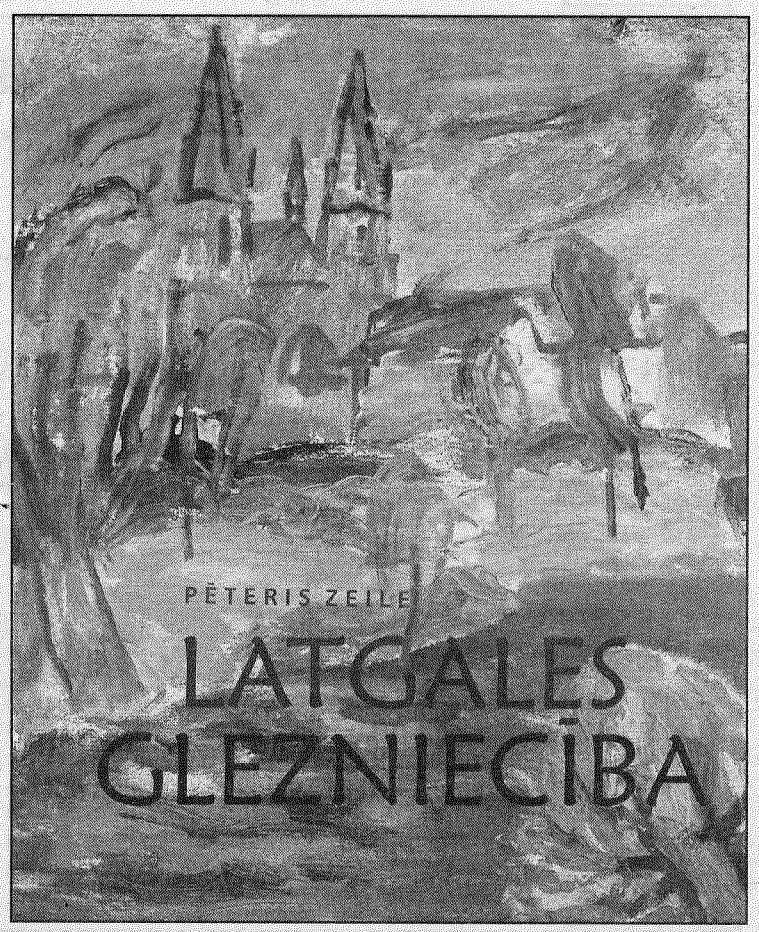

● **Izdevuma «Latgales gleznieciība» vāku rotā Osvalda Zvejsalnieka «Katedrāle. Pavasaris». Taču grāmatas ilustrācijas papildina arī darbi, kas nākuši no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja kolekcijas, ko mākslas speciālisti atzīst par visai vērtīgu — Jāzepa Pīgožņa, Vladimira Serkova, Helēnas Svilānes-Kuzminas un Jāņa Plivdas gleznas.**

Noslēdzies Roberta Mūka piemiņai veltītais jaunrades darbu konkurss

Pagājušajā piektdienā ceļu uz Galēnu pamatskolu mēroja skolēni un viņu pedagogi gan no tuvākām, gan arī visai tālām vietām, jo tur notika ikgadējā jaunrades konkursa noslēgums.

Galēnu pamatskola un Galēnu kultūrvēstures biedrība ik gadus janvārī rīko Latvijas skolu jaunrades darbu konkursu, kas veltīts dzejnieka un reliģiju vēsturnieka Roberta Mūka (1923. - 2006.) piemiņai. Janvāris pamatoti uzskatāms par Roberta Mūka mēnesi, jo viņš gan piedzimis, gan aizgājis mūžībā janvārī. Apbedīts Galēnu kapsētā, kur viņa atdusas vietā uzstādīts tēlnieces Māras Kalniņas veidotais kapa piemineklis.

Kā «Novadnieku» informēja viena no šī konkursa iniciatorēm, pensionētā skolotāja Marta Binduka, šogad Roberta Mūka piemiņai organizētais konkurss notika jau ceturto reizi. Konkursa moto bija Roberta Mūka atziņa «Visu mākslu māksla ir dzīvot starp «jā» un «nē», starp «ir» un «nav».» Tika saņemti 140 darbi, ko vērtēja četrās vecuma grupās. 1. - 4. klašu grupā bija iesūtīti 18 darbi, 5. - 7. klašu grupā — 55, 8. - 9. klašu grupā — 33, vidusskolas grupā — 34 darbi. Par konkursa popularitāti liecināja tas, ka piedalījās skolēni no 25 skolām. Bija pārstāvēti Preiļu, Riebiņu, Līvānu un Aglonas novadi, kā arī attālas pašvaldības: Rīga, Ludza, Rēzekne, Liepāja, Sigulda, Garkalne, Cēsis, Vecpiebalga, Sidgunda, Lēdurga, Varakļāni, Bārta, Limbaži.

Konkursam ir savs atbalstītāju loks, kas izskata un dod savu vērtējumu skolēnu darbiem, kā arī apbalvo labāko darbu autorus. Rēzeknes Augstskolas balvas, ko pasniedza prorektore Angelika Juško-Štekele, saņēma Aglonas internātvidusskolas skolnieces Džeina Kampāne, Marta Sparāne un Diāna Pēterāne, Rožupes pamatskolas meitenes Dita Kūkusiliņa un Lāsma Neiciniece, kā arī tālāku novadu pārstāvji. Katram skolotājam — konsultantam augstskola dāvināja disku «Cyblys meiklis».

● **Skolotāji — konsultanti, kas rosināja skolēnus piedalīties konkursā un palīdzēja viņiem sagatavot darbus.**

Biedrība «Preiļu rajona partnerība» sveica savus laureātus: Eviju Broku no Dravnieku, Artūru Binduku no Galēnu, Evitu Pastari no Rožupes, Sigitu Priževoiti no Sīļukalna pamatskolas, Kristiānu Kurcenbaumu, Kristīni Ancveriņu un Maiju Guževu no Aglonas vidusskolas.

Riebiņu novada domes balvas saņēma Sigita Priževoite no Sīļukalna, Agnese Stabulniece un Evita Broka no Dravnieku, Artūrs Binduks no Galēnu pamatskolas, Jolanta Šmukste no Riebiņu vidusskolas.

Ģimenes ārste Margarita Krole savas balvas pasniedza Vecpiebalgas un Cēsu skolēniem. Sīļukalna biedrības «Zilais lakatiņš» vadītāja Anisija Putina balvas dāvāja Sīļukalna pamatskolas audzēknēm Sigitai Priževoitei un Agnesei Upeniecei, bet Galēnu pamatskolas skolēni Agita Sprindža, Jānis Zalāns un Simona Tretjakova saņēma balvas no Galēnu pagasta zemnieku saimniecībām. Konkursu atbalstīja vietējās zemnieku saimniecības «Liepas», «Upmalu mājas», «Gribolva», «Akmentiņi», «Jāņavārti».

Kad jaunie autori bija saņēmuši konkursa atbalstītāju balvas, tika atklāti arī konkursa laureāti, ko noteica konkursa žūrija.

2. - 4. klašu grupā uzvarētāju trijnieku sastādīja Mareks Cakuls (Riebiņu vidusskola), Sigita Priževoite (Sīļukalns) un Simona Tretjakova (Galēni), atzinīgu vērtējumu saņēma Jānis Ancāns (Rožupes pamatskola), Rasma Ormane (Riebiņu vidusskola) Jānis Zalāns un Agita Sprindža (abi no Galēniem). 5. - 7. klašu grupā vietējo novadu bērniem veicās mazāk, ar pirmo vietu var palepoties tikai Evita Broka (Dravnieki). Otrās un trešās vietas ieguvēji bija Rencēnu un Varakļānu skolēni. Savukārt starp atzinības ieguvējiem bija Samanta Smirnova (Aglonas vidusskola), Artūrs Binduks un Juris Bruzguls (abi no Galēniem). Arī 8. – 9. klašu grupā no Preiļu rajona novadiem uzvarētāju trijniekā iekļuva tikai viena dalībniece — Marta Sparāne no Aglonas internātvidusskolas, kurai piešķirta trešā vieta. Starp atzinības saņēmējiem bija Dita Kūkusiliņa (Rožupe), Diāna Pēterāne un Anda Abuže (abas no Aglonas internātvidusskolas), Agnese Upeniece (Sīļukalns).

10. - 12. klašu grupā vislabākais darbs bija Maijai Guževai (Aglona). Atzinības saņēma vairāki skolēni, tostarp arī Jolanta Šmukste (Riebiņi).

Visus konkursa noslēguma dalībniekus sveica Galēnu pamatskolas direktore Gunita Strode, Gaišie un Tumšie spēki skolotāju Iritas Livmanes un Elzas Leimanes atveidojumā, mazāki un lielāki dziedātāji, teātra pulciņa dalībnieki. Visiem kopā bija iespēja pacienāties pie tējas galda. Izskanēja arī pateicība par atsaucību, darbu izvērtēšanu, balvu sarūpēšanu un izsniegšanu visiem atbalstītājiem, jo īpaši SIA «Salang», Latvijas Grāmatizdevēju asociācijai, Riebiņu novada domei un Rēzeknes Augstskolai, kas atbalstījuši visus četrus Roberta Mūka piemiņai notikušos konkursus.

Sagatavoja L.Rancāne

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: «Ir piedzimis bērniņš!»

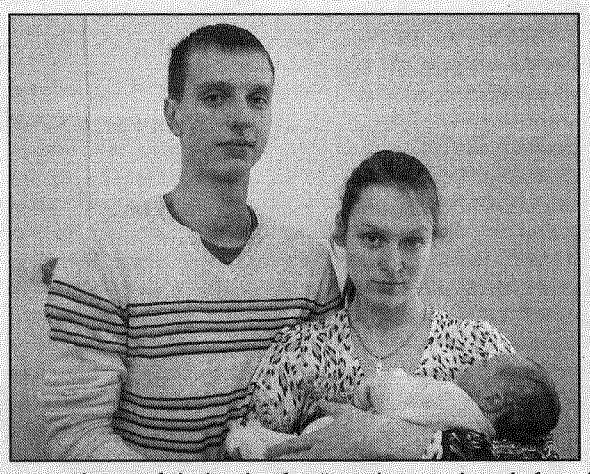

16. janvārī sevi pasaulei pieteica brašs puisēns, pirmais bērniņš savai māmiņai **Tamārai Kuzņecovai.** Jaunā māmiņa kopā ar dēla tēti **Jāni** mazulīti nosaukuši par Danielu. Ģimene dzīvo Jaunaglonā. Tamāra Daugavpils Universitātē studē filoloģiju, bet tagad uz laiku mācības pārtraukusi. Savukārt Jānis Jaunaglonā apgūst namdara profesiju. Kopā ar jaunajiem vecākiem par mazdēliņu priecājas vecvecāki Jevģēnija un Pēteris, vectētiņš Artūrs, kā arī dzimtas vecākās paaudzes pārstāvji Anna un Jānis.

18. janvāri par savu dzimšanas dienu izvēlējās jauka mazulīte, viena no jaunākajām Līvānu novada iedzīvotājām. Viņas māmiņa **Oksana Tokareva** savu pirmo bērniņu nosaukusi par Samantu. Jaundzimusī papildinājusi mazbērnu skaitu vecmāmiņai Ludmilai un vectētiņam Jānim. Mazo Samantu paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

Pirmā palīdzība *kritušajiem*

Ziemas sezonā katru nedēļas nogali Traumatoloģijas slimnīcas uzņemšanas nodaļas rindā ir pa kādam *kritušajam* — paslīdējis uz nenotīrītajām pilsētas ielām, pieredzes trūkuma, pārgalvības vai drošības noteikumu nezināšanas dēļ pakrist un gūt traumu gadījies uz kalna. «Katru gadu viens un tas pats, nekas jau nemainās,» atzīst traumatologs Jānis Dobelnieks.

Jāsaprot, kas sāp

«Katram kādreiz gadījies nokrist un sasisties, bet nav jau tā, ka nokrītot cilvēks vairs nav dzīvotājs. Jo ne jau katrs kritiens beidzas ar lūzumu vai smagu traumu. Tāpēc, ja gadījies nokrist, vienalga — uz kalna slēpojot vai snovojot vai vienkārši ejot pa slidenu ielu, ir jāmēģina saprast, kas īsti ir sasists, kas sāp. Ja tā ir roka, var celties kājās un turpināt ceļu uz mājām vai nepieciešamības gadījumā — pie ārsta. Var būt vairākas problēmas — kaut kas izmežģīts, sastiepts vai arī lūzums,» skaidro dakteris.

Viņš stāsta, ka daudziem cilvēkiem esot maldīgs priekšstats par traumu smagumu — ka sastiepums, mežģījums vai sasitums ir vieglāks, labāks par lūzumu un ka tāpēc jau nav pie ārsta jāiet. Dažs ar pleca mežģījumu pamanoties nostaigāt pat vairākus mēnešus un tikai tad, saprotot, ka kaut kas īsti tomēr nav kārtībā, meklē ārsta palīdzību. Tādos gadījumos ārsts faktiski var garantēt, ka šim pacientam invaliditāte būs uz visu atlikušo mūžu. «Nepareizi saaugušu kaulu var atlauzt atpakaļ un salikt kopā kaut vai pēc gada, un tas, visticamāk, saaugs, kā vajag. Bet atjaunot sačakarētu locītavu vairs nav tik vienkārši,» apgalvo traumatologs, uzsverot, ka mežģījumi un lūzumi liekami uz vieniem svaru kausiem.

«Protams, nevar tā teikt, ka lūzums — tas ir labi. Bet ar pareizu ārstēšanu var prognozēt pietiekami labu rezultātu, turklāt konkrētā laika posmā. Bet, ja cietušas saites, tas var būt neprognozējami ilgi un dārgi. Un var gadīties, kas sekas tomēr paliek.»

Gudrinieku ir daudz

«Ja trauma notikusi aktīvi atpūšoties, piemēram, slēpojot vai snovojot, pirmā palīdzība noteikti ir aukstums — sniegs, ledus. Aukstums neļaus attīstīties tūskai, mazinās sāpes, hematomu, līdz ar to cietušais jutīsies labāk. Ja sasistajai ekstremitātei — rokai, kājai, pēdai — nav vizuālas deformācijas, ja tā nav šķība, nedabīgā formā, to var mēģināt uzmanīgi kustināt. Ja tā ir kāja, var mēģināt uz tās kāpt, taču, ja tas rada asas sāpes, ja kāja ļimst, to nevajadzētu darīt atkārtoti, jo tā situāciju var tikai pasliktināt,» skaidro pieredzējušais dakteris. Šādā gadījumā viņš iesaka mēģināt ieņemt pēc iespējas ērtāku pozu un izsaukt ātro palīdzību. Ja pie ārsta vēlas nokļūt pašu spēkiem, traumēto ekstremitāti jāmēģina ļoti uzmanīgi nofiksēt, roku pakarot kaklā — šallē vai lakatiņā. Nokrītot uz kalna, kājai var mēģināt piesiet klāt kaut vai slēpi vai kādu sprunguli no meža, tāpat kājas var safiksēt kopā arī savā starpā, ja nekā cita nav pa rokai, iesaka dakteris. Viņš uzsver, — nevajag cietušo par katru cenu mēģināt atbrīvot no slaloma zābakiem. Jau no veselas kājas zābaku novilkt ir diezgan sarežģīti, bet lauztai vai mežģītai tas varētu būt diezgan traumatiski.

«Ir daudz *gudrinieku*, kuriem nav medicīniskās izglītības, bet ir ļoti liela vēlēšanās palīdzēt, taču nereti tāda palīdzība var nodarīt vēl lielāku ļaunumu.» Ārsts par to savā praksē ir pārliecinājies. Piemēram, ja cilvēkam gadījies izmežģīt plecu, to raustot mēģina *atmežģīt atpakaļ*, bet tas vismuļķīgākais, ko vispār var darīt. To pat traumatologs neuzdrošinās darīt, jo tā vienkārši nedara. «Nevienu mežģījumu nevar *dabūt atpakaļ* ar raustīšanu, purināšanu — tās ir īpašas manipulācijas, kā mežģījuma vietu dabū atpakaļ. Un, protams, tikai pēc tam, kad ir uztaisīts rentgens. Iespējams pat, ka tas nemaz nav mežģījums, bet gan lūzums, ko dažkārt bez rentgena nemaz nevar pateikt, un tad ar nemākulīgu raustīšanu kaulu šķembas, pirmkārt, tiek nobīdītas vēl vairāk, otrkārt, tās var savainot apkārt esošos audus, asinsvadus, nervus, tādējādi radot ļoti lielas nepatikšanas.

Tantuks gāžas kā maiss

Statistika liecina, ka ziemas sezonā — tā parasti atnāk negaidīta — apmēram 20 procenti no traumām saistās ar plaukstas locītavu, jeb spieķa kaula lūzumiem, ap 80 procentiem ir diezgan nopietnas ceļu locītavu problēmas — iekšējās saites plīsums, krusteniskās saites plīsums, iekšējās un krusteniskās saites plīsums, abu krustenisko saišu plīsums, ārējās sānu saites plīsums ar vai bez meniska bojājumiem, kas, pirmkārt, prasa ļoti ilgu, un, otrkārt, mūsdienu apstākļos arī ļoti dārgu ārstēšanu. Arī lūzumi, galvenokārt apakšstilba un ceļgala, ir tipiska lieta uz kalna.

«Cilvēku atmiņa ir ļoti īsa. Piemēram, tantuks, kas nodzīvojis jau astoņdesmit gadu, neiedomājas, ka ziemā ielas varētu būt slidenas, un visbiežāk neizvēlas gadalaikam atbilstošus apavus,» saka dakteris un atklāj, ka tantuki visbiežāk lauž plaukstu locītavas. Tāpat kā snovbordisti. Taču, ja tantukiem būtu nevis silti adīti dūrainīši, bet, piemēram, snovošanai paredzēti īpaši cimdi ar stiprinājumiem, viss būtu kārtībā. Arī ne visiem snovbordistiem ir atbilstošs ekipējums.

«Uz vecumu kauli zaudē elastību, ķermenis vairs nav tik veikls. Ja gados jaunāks cilvēks, paslīdot un sasveroties uz vienas kājas, notur līdzsvaru, tad tantuks gāžas kā maiss. Un salauž jau ne tikai spieķa kaulu, lūst arī pleca kauls, ciskas (gūžas) kauls, arī potītes.»

Slēpotājiem traumas nopietnākas

Statistiski gan Traumatoloģijas slimnīcas uzņemšanas nodaļā vairāk nonāk slēpotāji, un viņiem traumas ir daudz nopietnākas — satraumēt ceļa locītavu ir bīstamāk nekā sasist dibenu vai salauzt plaukstu locītavu. Dakteris skaidro: «Salīdzinot ar slēpotājiem, snovotāju vidējais vecums ir daudz mazāks, jo pārsvarā tie ir jauni cilvēki, fiziski aktīvi, bez liekā svara, pietiekami veikli, ar stingriem kauliem. Savukārt slēpotāju vidū mēdz būt arī pensionāri. Varbūt viņi ir prātīgāki, taču ne vienmēr spēj kritiski izvērtēt, ko spēj. Bez tam snovošana ir daudz drošāka par slēpošanu, jo abas kājas ir sasaistītas, fiksētas pie dēļa.»

«Neatkarīgā Avīze»

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

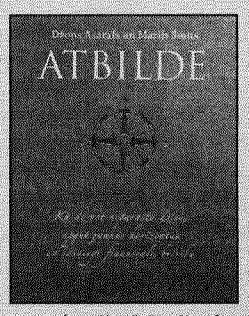

Džona Asarafa un **Marija Smita** grāmatas **«Atbilde»** vadmotīvs, — kā dzīvot neparastu dzīvi, apgūt jaunus horizontus un sasniegt finansiālu brīvību. Viens no filmas un grāmatas «Noslēpums» (The Secret) līdzradītājiem Džons Asarafs un biznesa ģēnijs Marijs Smits ir uzrakstījuši patiesi revolucionāru darbu. Tā ir īsta uzņēmējdarbības gudrību rokasgrāmata, kurā ar zinātnes faktiem tiek izskaidrots, kā mainīt savu uztveri, lai atteiktos no upura mentalitātes, kā noticēt sev, saviem sapņiem un to visu īstenot.

Autori atklāj īpašas metodes un domāšanas stratēģijas, ko viņi likuši lietā, lai gūtu panākumus gan savā privātajā dzīvē, gan finanšu sfērā.

«Mēs domājam, ka tikai tāpēc vien, ka esam kaut ko iztēlojušies, kaut ko sapratuši, kaut ko aplēsuši, kaut ko izplānojuši, kaut ko nolēmuši, ir pašsaprotami, ka mēs kaut ko arī darīsim. Bet vairumā gadījumu mēs tā arī neko nedarām. Ja neticat, ka varat sasniegt mērķi, jūs to arī nesasniegsiet.» Autori liek saprast, ka aiz katra sasnieguma stāv sapnis, vīzija un darbs ar sevi.

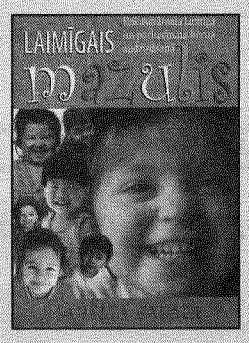

Šantala Gazala rokasgrāmatā **«Laimīgais mazulis»** atrodams padoms un atbalsts visiem, kuri kļuvuši par vecākiem un meklē atbildes uz neskaitāmiem jautājumiem laimīga un pārliecināta bērna audzināšanā. Šī brīnišķīgā rokasgrāmata, ko sarakstījusi Austrālijas izcilākā praktizējošā psiholoģe dažādos audzināšanas jautājumos Šantana Gazala, patiesi stāsta, ko nozīmē būt par vecākiem un palīdzēt mazulim radīt vislabāko ģimenes atmosfēru, lai veicinātu pašpaļāvīga, ar dzīvi apmierināta bērna attīstību, izmantojot mācīšanos un ieteikumus, kas ļautu sasniegt iecerēto. Bērnība ir īpašs posms ikviena cilvēka dzīvē, jo tieši pirmajos dzīves gados tiek likts pamats visai turpmākajai dzīvei.

Katra bērna dzīvē vecāki spēlē vienu no galvenajām lomām. No mātes un tēva attieksmes pret savu bērnu ir atkarīgs bērna personības veidošanās process. Grāmatas mērķis ir palīdzēt radīt mazulim vislabāko ģimenes atmosfēru, lai jūs ar pārliecību un lepnumu varētu izaudzināt laimīgu bērnu.

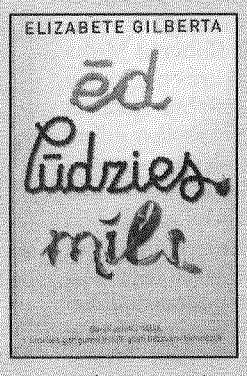

Elizabetes Gilbertas romāns **«Ēd, lūdzies, mīli»** ir autobiogrāfisks stāstījums. Galvenās varones Elizabetes dzīvē pienāk brīdis, kad viņai ir jāizvēlas, vai nu dzīvot līdzšinējo stabilo, pārticīgo dzīvi kopā ar vīru, kuru, kā vēlāk izrādās, viņa tā īsti nav pazinusi, vai arī sekot savai sirdsbalsij. Liza izvēlas otro — grūtāko — sevis meklēšanas ceļu. Viņa ar sāpēm šķiras no vīra, atstāj patīkamu mīļāko un dodas garīgā līdzsvara meklējumos.

Vispirms — Itālija — garšīgi ēdieni, atpūta, atkopšanās no nesenajiem pārdzīvojumiem, vientulības izbaudīšana. Tad seko Indija — dzīve ašramā vairākus mēnešus ar meditāciju, lūgšanām sanskritā, mantru skaitīšanu līdz nelabumam, galarezultātā piedzīvojot svētlaimes un prieka sajūtu, iemācoties piedot pāridarītājiem. Pēc tam seko Bali — paradīze zemes virsū. Tur Elizabete mācās dzīves vienkāršību, tas ir, vienkārši dzīvot.

LABU APETĪTI!

Liellopa fileja ar sieru

400 g liellopa filejas, 150 g sīpolu, 6-8 saldie pipari, 1 pāksts aso piparu, 6 tomāti, 40 g rīvēta siera, sāls, ķimenes, malti pipari, pētersīļu zaļumi, karijs.

Sasmalcinātus sīpolus apcep zeltainus, virsū liek plānas filejas šķēles, uzber sāli, garšvielas un ātri apcep. Pievieno salmiņos sagrieztu papriku, tomātu gabaliņus, uzkarsē, tad pievieno kariju. Pārkaisa ar rīvēto sieru, pētersīļu zaļumiem un tūlīt pasniedz.

Šis gaļas ēdiens labi garšos ar vārītiem rīsiem, ceptiem kartupeļiem vai sāļiem baltmaizes radziņiem.

Janvāris: kā radies mēneša nosaukums

Mēneša nosaukums kopā ar Jūlija kalendāru pie mums atnācis no Bizantijas. Janvāris savu nosaukumu ieguvis par godu divsejainajam seno romiešu dievam Jānusam — jūras braucēju un ceļotāju aizbildnim. Būdams visa sākuma un visa beigu dievs, Jānuss vienlaikus redzēja gan tagadni un pagātni, gan nākotni, tāpēc to attēloja ar divām uz pretējām pusēm vērstām sejām — viena skatījās pagātnē, otra — nākotnē. Jānusa labās rokas pirkstā bija gredzens ar skaitli 300, bet kreisās rokas pirkstā — ar skaitli 65 (atbilstīgu dienu skaitam gadā). Jānuss bija arī pilsētas vārtu sargs.

Mēneša zieds ir neļķe, bet akmeņi — sarkanais granāts un rozā kvarcs.

- Ja janvārī bieži snieg un ir migla, būs lietaina vasara.
- Sauss un auksts janvāris sola sausu un karstu jūliju.
- Ja agri janvārī sāk dzenis kalt, būs agrs pavasaris.
- Vārnas ķērc uz drēgnu, bet stērstes nāk mājās uz aukstu laiku.
- Stipri atkušņi janvārī sola neauglīgu vasaru.
- Ja janvārī zeme nesasalst un valda dienvidu vējš, būs daudz slimību.
- Ja janvāris ir lēns un patīkams, gaidāma auglīga vasara.
- Puteņains un sniegiem dziļš janvāris paredz slapju vasaru.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA

(22. – 28. janvāris)

✔ Piektdien, 22. janvārī, vēl turpinās *lapu dienas*. Sestdiena un svētdiena, 23. un 24. janvāris, *augļu dienas*. Pagājušajā reizē runājām par iespējām ābelēm uzpotēt zaros jaunas šķirnes ar skaistiem un garšīgiem augļiem. Šoreiz par to, kas pašlaik aktuāls.

✔ Parasti janvāra beigās (arī šogad) uznāk spēcīgs sals. Varam priecāties, ka sniega daudz un nav iestājies kailsals. Tomēr jaunie augļu kociņi ir jāsargā gan no sala, gan no grauzējiem, tostarp zaķiem. Cerams, ka esat nopurinājuši jaunos un tievos zariņus no smagā sniega. Jāuzmana no grauzējiem arī pierakumā esošie augļu kociņi. No vecu ābeļu stumbriem, ja nesalst rokas un kājas, var nokasīt uz kāda paklāja ķērpjus kopā ar veco, atlupušo mizu un dažam vecam kokam pat sūnas, kas saaugušas uz stumbra.

✔ No pirmdienas līdz trešdienas pusdienlaikam, 25. – 27. janvāris, *sakņu dienas*, kuras nomainīs *ziedu dienas*. Īstais laiks garajos ziemas vakaros gatavot putnu būrīšus putniem, kas vasarā dārzā varētu būt labi palīgi kaitēkļu populācijas samazināšanā. Visbiežāk tiek gatavoti strazdu būrīši. Sīkajiem putniņiem — ķauķīšiem, kaņepju putniņiem, zīlītēm, zaļžubītēm, erickiņiem un citiem — noder arī koku stumbri ar iztrupējušu vidu. Ja vēlamies, lai nebūtu jālieto indīgās ķīmikālijas kaitēkļu iznīcināšanai, jāpiesaista derīgie kukaiņi — entomofāgi. Taču tiem ir jārada piemērotas apmešanās vietas un barības bāze.

✔ Joprojām jārūpējas par istabas augiem. Katrā ģimenē ir savi iemīļotie un pierastie augi, bet, ja jārūpējas par veselību, neaizstājamas ir alveja, pelargonija (ģerānija) un kalanhoje. Liekas, ka arī pieticīgo aspidistru ne velti sauc par mājas svētību. Pārplānojot puķu stādījumus, jāatceras, ka ziemcietes prasa daudz mazāk darba nekā vasaras puķes. Galvenā prasība — pirms to stādīšanas augsnei jābūt iespējami tīrai no daudzgadīgajām nezālēm.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2010»

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 25. janvārim.

T	ā	l	r	.																						

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Auksti!?

Nedēļas nogalē un nākamās nedēļas sākumā sals Latvijā pastiprināsies. Naktī uz pirmdienu valsts austrumu rajonos gaisa temperatūra var pazemināties līdz mīnus 29 grādiem, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra prognozes. Pastiprinoties salam, daudzviet gaisa temperatūra pazemināsies zem mīnus 20 grādiem. Būtiskākas laika apstākļu izmaiņas Latviju varētu sasniegt tikai pašās pēdējās mēneša dienās un nākamā mēneša sākumā. Sargājiet sevi, bērnus, dzīvniekus!

Dažas svarīgas lietas atgādina katastrofu medicīnas speciālists Mārtiņš Šics.

Profilakse — apģērbam jābūt brīvam, no dabiskām šķiedrām, vēlams vairākās kārtās — gaisa slānis starp tām kalpos siltumizolācijai. Divas plānas zeķes būs labāk nekā viena biezā. Mežizstrādes darbiem, ilgstošām pastaigām ieteicams izvēlēties tādu apģērbu, kura virskārta nelaiž vēju.

Intensīva roku, kāju vicināšana, kustēšanās un locīšanās, pirkstu kustināšana ir nepieciešama pirms nosalšanas — tā palīdz asinīm riņķot, mudina organismu dedzināt ogļhidrātu rezerves un uzturēt siltumu.

Galvenais palīdzības princips — cietušo nogādāt **siltumā un sausumā**. Ja ne telpās, vismaz aizvējā. Ja kāja ielūzusi ledū, labāk to ietīt siltā šallē, bet neatstāt slapjā zeķē.

Apsaldētas vietas pazīme — bāla āda, sāpoši durstīga sajūta, kas mazinās, kamēr beigās nosalušo vietu nejūt nemaz.

Nelietot alkoholu, lai «sasildītos»! Alkohols traucē adekvāti reaģēt uz simptomiem un paplašina asinsvadus — organisma atdzišana noritēs straujāk. Reibums ir papildus risks nosalšanai līdz nāvei.

Pastāv **bezsamaņas draudi**, ja cilvēks atdzisis tiktāl, ka viņam ir drebuļi, viņš kļuvis miegains, apātisks, elpo lēnām. Jādod dzert siltu, saldinātu tēju.

Apsaldētajās vietās **čūlas nedrīkst pārdurt**, rokas vai kājas nedrīkst likt siltā vai karstā ūdenī. Galvenajam siltumam jānāk «no iekšienes», sasildot organismam, nevis no ārpuses.

Apsalušo, atdzisušo **bez vajadzības nekustināt**, nesēdināt, necelt stāvus — pazemināta jutība var provocēt locītavu traumas.

Uzmanību!

Visbiežāk apsalst ausis, deguns, roku un kāju pirksti.

Perifēro asinsriti ietekmē gan pārāk cieši apavi, kas ir viens no galvenajiem kāju apsaldēšanu cēloņiem, gan plašāku teritoriju apspīlēšana — zeķbikses un pieguloši džinsi salā ir bīstami.

Riska grupas — mazkustīgie, zīdaiņi līdz gada vecumam, kas nepietiekami saģērbti, sasegti; pirmsskolas vecuma bērni, kas ietupināti ratos vai uz ragavām; seniori pēc 70–75 gadiem.

DER ZINĀT

Kā pareizi vārīt kartupeļus

Kurš gan nezina, kā gatavot kartupeļus, taču dažas nianses atvieglos procesu un uzlabos rezultātu.

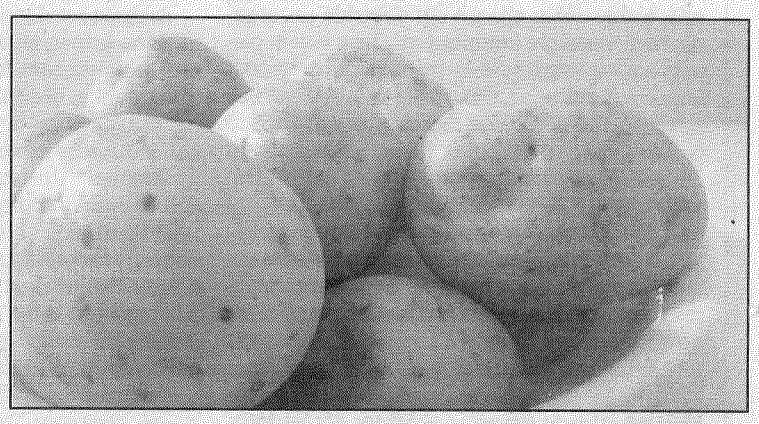

✔ Vārot kartupeļus, sāls jāpieliek klāt uzreiz. Tas palīdz dārzeņi noturēt vērtīgās vielas. Pretēji jārīkojas, ja tupeņus cep — sāls jāuzkaisa beigās, citādi tie izšķīdīs.

✔ Lai kartupeļi vārot neizjuktu, tiem savlaicīgi nolej ūdeni un izsautē tvaikus.

✔ Ar mizu vārītus kartupeļus vieglāk notīrīt, ja tos pēc vārīšanas aplej ar aukstu ūdeni.

✔ Jo tuvāk pavasaris, jo biezākām mizām kartupelis jātīra. Kartupeļu mizā asnu vietās pavasarī izveidojas solanīns, kas ir kaitīgs cilvēkam. Mizā solanīna koncentrācija ir vislielākā. Tā kā tas šķīst ūdenī, stipri saasnojušus kartupeļus labāk vārīt, nevis cept.

✔ Ja ēdienu sastāvā ir skābi produkti (skābēti gurķi, skābēti kāposti, skābenes), kartupeļus jāpievieno pirms šiem produktiem, jo skābā vidē tie nevārās, bet paliek cieti.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Reklāmas nodaļas tālr./fakss 65307057.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

AIZDEVUMS PRET: zeltu, sudrabu, senām monētām, audio, video un sadzīves tehniku, nekustamo īpašumu, mobilajiem tālruņiem, autotransportu, mežizstrādes un darba instrumentiem.

Īpaši izdevīgs piedāvājums aizdevumiem pret zeltu līdz 12 Ls par gr.

Piedāvājam plašā sortimentā atjaunotā zelta izstrādājumus (gredzenus, ķēdītes, kulonus, auskarus)

MODA

Preiļi: Talsu iela 2a, tālr.: 25441183,
darba laiks: pirmdiena – piektdiena 9.00-13.00 un 14.00-17.30.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa Preiļu, Rēzeknes, Daugavpils raj.

Egle:	4,9; 6,1
diam 18 – 25	32 Ls
diam 26 <	33 Ls
Priede:	4,9; 6,1
diam 14 –17	25 Ls
diam 18 – 27	30 Ls
diam 28 <, ja ir atšķirots	35 Ls

Transporta izmaksas netiek ieturētas.
Tālr. 28330750.

SIA «ASTA2008»
visu laiku iepērk piena teļus par labākajām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26253977.

SIA «Baltik - Calves»
uzpērk piena teļus, liellopus, gaļas lopus.
Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.
Tālr. 26344173.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

CENU IZMAIŅAS!!!
SIA «Aļņi AS» iepērk

● **Zāģbaļķus** Ls/m³

Diam.	18-24	25<
EGLE	33	37
PRIEDE	32	35

Garumus iepriekš saskaņot!
Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070; mob.tālr. 29806775.

SIA «SPERO SK»
novāc bīstamos kokus pie baznīcām, mājām, kapos.
Rok dīķus, meliorācijas grāvjus, upes un ezera malas, līdzina zemi.
Tālr. 29419522.

LPKS "Saimniecības partneris"
um UTENOS MĖSA BIOVELA
IEPĒRKAM LIELLOPUS par augstām cenām!
SVERAM UZ ELEKTRONISKAJIEM SVARIEM!
Apmaksa tūlītēja!
Zvanīt:
+371 291 83914 +371 291 64509

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz...
Izsakām dziļu līdzjūtību Arvīdam Šparānam sakarā ar TĒVA nāvi.
MK «Jasmuiža»

Pārdod

AUDI 100 (labā tehniskā stāvoklī, 1994. g. izl., 2,3, benzīns/gāze, manuālā ĀK, tumši zilā krāsā, TA līdz 11.2010.). T.26725378;

CHRYSLER VOYAGER (1995. g. izl., 3,3 V6, gāze/benzīns, Ls 1000). T.28357080;

FORD ESCORT (1,8D, 1992. g. izl.) vai maina pret MTZ05 vai traktoru. T.22460801;

SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677.

SIA «Kantinieku bekons» PĀRDOD SIVĒNUS.
Tālr. 64640629.

Balzams "Promed"

Бальзам ПРОМЁД 100% натуральный продукт!
MEDICOM ALLIANCE
Когда исцеляет сама природа...

Reģistrācijas nr. 6441, uztura bagātinātājs. Lēmums 54/09-UB Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) pārtikas centrs 20.04.2009.

Veselība ar medus garšu

Urāli – Bažova teiksmu vieta, Vara kalna saimnieces valstība. Leģendu apvītie kalni, apdziedāti tautas teikās, slaveni ne tikai ar pazemes bagātībām. Bērnībā lasot pasakas, mēs pat neapzinājāmies, kāds pārsteidzošs spēks apslēpts bagātajā kalnu augu un dzīvnieku pasaulē. Aristokrātiskā Urālu daba ir avots neizsīkstošai dzīves enerģijai un īstai Sibīrijas iedzīvotāju veselībai, kādu apsveikuma kartītēs cits citam allaž novēlam.

Mēs dzīvojam citā laikmetā, bet viena lieta palikusi nemainīga – labas veselības vēlējumi jums un jūsu tuviniekiem. Tās dēļ nevajag obligāti braukt uz tālajiem Urāliem. Dziedinošais spēks ir atrodams burvīgā balzamā "Promed". Tas ir simtprocentīgi dabisks produkts, kura sastāvā ietilpst: **medus, bišu vasks, propoliss, ciedru un smiltsērkšķu eļļa, ķirbju sēklu eļļa un citi dabiskie un organismam veselīgie komponenti.** Tiem visiem piemīt daudzas labas īpašības un tie varētu pretendēt uz apzīmējumu – "veselības zelta sakne". Vienā balzamā cits citu papildinot, tie kļuva spēcīgs līdzeklis cīņā ar slimībām. Savākti no Urālu bagātās zemes un sarežģītā apstrādes procesā pēc patentētām tehnoloģijām, tie rada īpaši spēcīgu iedarbību, kas dod apbrīnojami ievērojamus rezultātus un efektīvu organisma atjaunošanu. Pateicoties savām asins atjaunotāja īpašībām, **balzams paplašina un papildina kapilārus, pazemina holesterīna līmeni asinīs, tādējādi sniedz būtisku labumu sirds un asinsvadu sistēmai tādu slimību gadījumos kā aritmija, stenokardija, sirds išēmija, ateroskleroze, pirmās un otrās pakāpes hipertonija, audu veģetatīvā distonija, vēnu varikoze, tromboflebīts.** Īpaši labvēlīgu iedarbību var ievērot, ja ir **galvassāpes, locītavu sāpes, muskuļu nogurums, asinsspiediena nestabilitāte, pašsajūtas** atkarība no laika apstakļu maiņas. Nenovērtējama ir "Promed" nozīme **balsta-kustību aparāta slimību gadījumos – līdzeklis labvēlīgi iedarbojas, ja ir artrīts, artroze, podagra, meniska un gūžas kaula bojājumi, reimatisms, neirīts, osteohondroze, radikulīts, mugurkaula bruka, papēža piesis utt.** Augsta rezultativitāte balzama lietošanā ir novērota **vairogdziedzera slimību, cukura diabēta, kā arī acu slimību (tuvredzība, glaukoma, konjuktivīts u. c.) gadījumos.** Efektīvi preparāts darbojas, ja ir nepieciešamība saaudzēt **kaulu lūzumus, pēcoperāciju šuves, traumatiskus bojājumus, var panākt ātrāku atlabšanu pēc infarkta un insulta.** "Promed" labvēlīgi ietekmē **zarnu trakta darbību, attīra aknas, ar panākumiem lietojams disbakteriozes, hroniska kolīta, kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas iekaisuma, pankreatīta, hepatīta, anēmijas, cistīta, hemoroīdu dziedināšanā, palīdz izvadīt akmeņus no urīnceļiem.**

Balzama lietošana ir lielisks paņēmiens, lai izsargātos **no gripas, izvairītos no akūtām respiratorām saslimšanām, bronhu un plaušu slimībām (pneimonija, bronhīts, astma),** labus atveseļošanās rezultātus var gūt arī **haimorīta, parodontozes, vidusauss iekaisuma** un citos gadījumos.

"Promed" uzlabo arī reproduktīvās sistēmas darbību, kā arī labi lietojams dažādu ģinekoloģisko saslimšanu gadījumos, sekmējot prostatīta un adenomas dziedināšanu. Tam piemīt pretiekaisuma, pretaudzēju un pretmikrobu īpašības. Šis apstāklis palīdz novērst tadas nepatīkamas un apgrūtinošas kaites kā dažādas sēnīšslimības, herpes, psoriāzi, neirodermītu, ekzēmu.

Jau daudzus gadus "Promed" palīdzējis daudziem cilvēkiem. Izmēģiniet burvīgo balzama dabas spēku. Tā tapšanā savu ieguldījumu devuši tūkstoši bišu, nenogurdamas lidojot no zieda uz ziedu. Cilvēku rokas pievienoja medus kompozīcijai ārstniecisko augu eļļu, kura uzņēmusi sevī zemes enerģiju.

Manam vīram ir **psoriāze.** Problēmvietas galvenokārt bija kājas un mugura, bet dažreiz arī citas vietas. Vīrs mocījās ar šo nelaimi jau 30 gadus un pat veica medicīnisko apskati ārzemēs, bet tas nedeva nekādu rezultātu. Mēs uzzinājam par balzamu "Promed" un nolēmām pamēģināt. Viņš izlietoja 3 kursu, bet rezultāti bija redzami pat no pirmas pudeles – āda kļuva gandrīz tīra. Liels paldies par balzamu!
Ļubova Orlova, Rīga

Jau 9 gadus man ir **vairogdzera disfunkcija** un problēmas ar **urīnpūsli**, kā arī ir gastrīts un sāpes ceļgalos. Es izlietoju trīs balzama "Promed" pudeles, un man paliek ievērojami labāk. Tas man palīdzēja atteikties no citām zalēm. Vairogdziedzera funkcija pakāpeniski normalizējās, bet pēc kompresēm pazuda arī diskomforts kuņģī.
Lilija Valdmane, Ventspils rajons

Visa mūsu ģimene lietojām balzamu "Promed". Manam mazdēlam ir **astma** un, protams, problēmas ar elpošanas sistēmu. Man šausmīgi **sāpēja ceļgali,** kā arī jau bija hroniskais klepus. Tad mēs izlietojām divas balzama pudelītes – gan iekšķīgi, gan ārīgi. Tagad mazdēlam kļuvis labāk – lēkmes atkārtojas ievērojami retāk, arī man ceļgals gandrīz nesāp, bet klepus vispār ir pārgājis. Mēs esam ļoti apmierināti ar rezultātiem!
Una Dzene, Gulbenes rajons

Man ir vesela saslimšanu bukete – **ir gan sirds darbības traucējumi, gan acu saslimšana, kā arī nogurums kājās,** kad es daudz staigāju. Jau pēc balzama "Promed" pirmā kursa man normalizējās sirds darbība, redze kļuva skaidrāka un staigāt es tagad varu ilgāk, jo nogurums kājās pārgājis un tūkums samazinājies.
Nelija Krūmiņa, Jēkabpils

Esmu sastapusies ar tādu problēmu kā **zemādas ērce.** Es ārstējos vairāk nekā 10 gadus, bet nekas nepalīdzēja. Uzzinot par balzamu "Promed", nolēmu to iegādāties. Pēc pirmā lietošanas kursa bija manāmi ievērojami uzlabojumi. Man arī uzlabojusies vispārējā pašsajūta un kuņģa darbība.
Agafija Šipočeva, Jekabpils

Mans draugs ir nopietni slims. Viņam ir **kuņģa vēzis.** Viņš visu laiku gulēja gultā, jo nebija spēka piecelties. Pēc viena balzama "Promed" kursa viņam radusies enerģija un spēks, un viņš var ne tikai piecelties no gultas, bet arī staigāt. Es atnācu, jo viņš man palūdza nopirkt vēl pāris pudeles.
Maija Laicāne, Rīga

Es atnācu uz izstādi pārdošanu, lai iegādātos vēl balzamu "Promed" savam vīra. Viņam bija **prostatīts.** Jau pēc vienas pudeles viņa stāvoklis uzlabojās. Rezultāti bija apbrīnojami, sāpes pazuda. Vēl mēs lietojām balzamu kā smēri, kad mans vīrs sasita roku. Sākām ieziest sasisto vietu, un pietūkums ievērojami samazinājās. Mēs esam ļoti apmierināti ar balzamu "Promed".
Lilija Matvejeva, Rīga

"Promed" izstāde-pārdošana, kā arī konsultācijas par lietošanu notiks:

Tikai 26. janvārī:

Preiļos, Preiļu kultūras centrā, Raiņa bulvārī 28, **no 9.00-10.00;**

Līvānos, Līvānu novada kultūras centrā, Rīgas ielā 105, **no 11.00-12.00;**

Tikai 1. februārī:

Viļānos, kultūras namā, Kultūras laukumā 2, **no 15.00-16.00.**

Minimālais kurss – 2 iepakojumi. Hronisku saslimšanu gadījumā – 4 iepakojumi.
Viena iepakojuma cena - 13 lati.
Pensionāriem un invalīdiem izstāžu pārdošanu laikā atlaide – 1 lats.
Lietošanas konsultācijas, arī pasūtījumus pieņemam pa tālr. 67456919 (darb.), mob. t. 27152501.
Balzamu "Promed" var pasūtīt pa pastu: LV-1007, Rīga 7, a/k-23.
• www.promed.lv • www.apifito.net